

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας εἰς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχόν εἰς τὴν χάραν ὧν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἁριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἑσωτερικοῦ	Ἑσωτερικοῦ
Ἑτησία δρ. 18.—	Ἑτησία δρ. 20.—
Ἑξαμηνίος > 8,50	Ἑξαμηνίος > 10,50
Τρίμηνιος > 4,50	Τρίμηνιος > 5,50

ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἑτησία, δολλάρια 4

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ. 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ἑσωτερικ. λεπ. 40 Ἑξωτερ. λεπ. 45

Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν ἐπίσης λεπ. 40

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδος Ἐδριπιδίου δρ. 38 παρὰ τὸ Βασιλειον

Περίοδος Β'.— Τόμος 28ος

Ἐν Ἀθῆναις, 27 Φεβρουαρίου 1921

Ἔτος 43ον.— Ἀριθ. 13

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΕΒΕΛΟΝΤΗΣ

[ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'. (Συνέχεια)

Εἶχε μεταφερθῇ στὸ Μπρώ-Σαίντ-Κο-γιέρ, τρία χιλιόμετρα ἀπὸ τῆς Σαίντ-Μενε-χούλδ καὶ τέσσερα ἀπὸ τὸ Βαλμύ.

Ὅχι ὅμως καὶ χωρὶς δυσκολίας, γιὰτὶ κατὰ τὴν ὑποχώρησίν του, ὁ στρατὸς τοῦ Δυμουριεῖ κυριεύθηκε ἄξαφνα ἀπὸ πανικὸ στὸ Μογσαντέν· καὶ ὁ Γιάννης, πού ἀκολουθοῦσε τὸ ἐπιτελεῖο τοῦ ἀρχιστρατήγου ἐν' ἀμάξῃ σκευαγωγῷ, ἔμαθε μὲ τρόμο καὶ μὲ λύπη, πὼς αἰτία ἦταν ὁ στρατὸς τοῦ Σαζό.

Ναί, ὁ στρατὸς αὐτός, πού εἶχε πολέμησει τόσο γενναῖα στὸ Κρουῖ-ὦ-Μπουᾶ, σκορπίσθηκε ὕστερα μπροστὰ σὲ χίλιους πεντακίσιους Πρώσσους οὐσσάρους!

Στις ἑξὶ τὸ βράδυ, ὁ Γιάννης, πού ἀνάμεσα στοὺς ἐθελοντὲς πού ἔφθαναν ὀλοένα στὸ στρατόπεδο τοῦ Μπρώ, ἐγνώρισε καὶ μερικὸς ἀπὸ τὸ τάγμα τοῦ Ντυβάλ, ἀρχισε νὰ ψάχνῃ γιὰ τὸ Ἐννατο, Δὲν μπόρεσε ὅμως, ἐκεῖνο τὸ βράδυ, νὰ ἀνακαλύψῃ τοὺς τυμπανιστὲς τοῦ Μπελ-Ρόζ. Ὅλα ἦταν ἀνω-κάτω. Πυροβολητὲς, στρατιῶτες τοῦ πεζικοῦ, ἱππεῖς, ὅλοι μιά σαλάτα. Καὶ τὸ χειρότερο, πρὸς τὸ βράδυ, γεννήθηκε καινούργιος πανικός. Οἱ πυροβολητὲς ἔξεψαν καί, χωρὶς καμμιὰ διαταγή, ἔφυγαν στὰ τέσσερα, γιὰ νὰ βροῦν, καθὼς ἔλεγον, καλύτερη θέση.

Ἡ ἀταξία ἔγινε τότε φρικτὴ καὶ ὁ Γιάννης εἶδε τὸν στρατηγὸ Δυμουριεῖ, πού εἰκοσιτέσσερες ὥρες δὲν εἶχε καταβῇ ἀπ' τῆς λόγῃ του, νὰ κυνηγᾷ μὲ τοὺς ἀξιωματικούς τοῦ ἐπιτελείου του τοὺς φυγάδες καὶ νὰ τοὺς κτυπᾷ διπλωρωτὲς μὲ τὸ σπαθί του, γιὰ νὰ τοὺς ἀναγκάσῃ νὰ σταθεῖν.

Ἡ ἐνθούμηση τοῦ Ὀλιβεροῦ αὐτοῦ θεάματος δὲν θὰ σβυνόταν ποτὲ ἀπὸ τὸ νοῦ τοῦ Γιάννη!

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς αὐτοσχέδιους ἐκείνους στρατιῶτες εἶχαν φθάσει σὲ τέτοιο βαθμὸ παραφροσύνης, ὥστε στὸν ἴδιο τὸν Δυμουριεῖ, πού δὲν τὸν ἐγνώριζαν, ἔλεγον

πὼς ὁ Δυμουριεῖ εἶχε λιποτακτῆσαι, γιὰ νὰ ἐνωθῇ μὲ τὸν Λαφαγιέτ!

Ὅλ' αὐτά, παιδιὰ μου, εἶναι ἡ πιστὴ ἱστορία τῶν μαύρων ἡμερῶν πού εἶδε ἡ Γαλλία, ὡς τὴν παραμονὴ τῆς νίκης πού ἐμελλε νὰ τῇ σώσῃ. Καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια θάταν ἀδύνατο νὰ μαντεύσῃ κανεὶς, πὼς ἀπὸ τὸ πανικόβλητο, τὸ ἀποσυνθεμένο ἐκεῖνο στράτευμα, θάδωγαν οἱ λαμπρὲς φάλαγγες, πού ὕστερ' ἀπὸ τέσσερες ἡμέρες θὰ ἐθριάμβευαν στὸ Βαλμύ.

Ἀλλὰ τίς τέσσερες αὐτὲς ἡμέρες, ὁ Δυμουριεῖ ἔκαμε ὅ,τι μπόρεσε γιὰ ν' ἀνασυντάξῃ τὸ στρατὸ του, γιὰ νὰ ξυπνήσῃ τὴ φιλοτιμία του, νὰ τὸν κάμῃ νὰ ντραπῇ γιὰ τὴ δειλία του, νὰ τοῦ ἐμπνεύσῃ τὸ αἶσθημα τῆς τιμῆς.

Θὰ φανῇ ἴσως παράξενο, πὼς ὕστερα ἀπὸ τὴ φυγὴ ἐκείνη, πού ἔβαλε σὲ κίνδυνον τὴ σωτηρίαν τῆς πατρίδας, ὁ ἀρχιστρατήγος δὲν θέλησε νὰ τιμωρήσῃ μὲ θάνατον κανένα! Σ' ἄλλους καιροὺς, συντάγματα πού

ἔδειξαν τέτοια δειλία, θὰ ποδὲν αὐτὶς ὀν-ταν. Ἀπὸ κάθε δέχα δηλαδὴ ἄντρες, θὰ διάλεγαν ἓνα μὲ κλῆρο καὶ θὰ τὸν τουφεκίσαν. Αὐτὸ σημαίνει στὸ στρατὸ ἡ τρομερὴ λέξη ἀποδὲν αὐτὶς ὀν.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ἀπὸ τὸν πανικὸ, ἔπιασαν πολλοὺς φυγάδες στὸ δρόμο τοῦ Σαλόν. Ὅλους αὐτοὺς ὁ Δυμουριεῖ μπόρεσε νὰ τοὺς τουφεκίσῃ. Ἀλλ' ἀρκέσθηκε νὰ τοὺς ξυρίσῃ τὰ μαλλιά, τὰ γένεια, τὰ μουστάκια, τὰ φρύδια, νὰ τοὺς βγάλῃ τὴ στολὴ πού ἦταν ἀνάξιοι νὰ φοροῦν, καὶ νὰ τοὺς διώξῃ ἀπὸ τὸ στρατὸ σὰ δειλοὺς.

Με φρίκη, ὁ Γιάννης Καρδινιὰκ παρακολούθησε καὶ αὐτὸ τὸ θέαμα τοῦ ντροπισμένου διωξίματος. Καὶ ὅταν γύρισε, εἶδε μπροστά του τὸν συνταγματάρχῃ Βερναρδέ,

«Ὁ Δυμουριεῖ ξεπρόβαλε μὲ καλπασμό...»

— Δός μου το χέρι σου, παιδί μου! μου είπε με συγκινημένη φωνή αυτός. Έσύ τουλάχιστο έκαμες το χρέος σου. Ο στρατηγός μου μίλησε πρό όλίγου για σένα κι αυτό μ'ανακούφισε από τή αίσχη που είδα. Μπράβο! Πήγαινε τώρα να ιδής τήν Κατερίνα, που άνησυχεί πολύ. Βρίσκεται καί-πέρα, κοντά στο χωριό Μπρώ.Θά σου δώ-ση να φορέσεις και τή στολή σου που τής τήν έδωσα, κι' αύριο βράδυ να έλθεις να ράμε μαζί στή σκηνή μου.

Ο Γιάννης κοκκίνισε ως τις ρίζες των μαλλιών.

Αυτός, ο μικρός τυμπανιστής, θά κα-θόταν στο τραπέζι του συνταγματάρχη;... Τί χαρά!

Κι' έτρεξε γρήγορα στήν καντίνα, όπου τον άρπαξε ο γίγαντας Μάρκελλος και τον σήκωσε ψηλά. "Ω, με πόση συγκίνηση φίλησε εκείνη που τή θεωρούσε πιά σά μη-τέρα του, και τή Λιζούλα, και όλους!

— Να ή στολή σου, Γιάννη! του φώ-ναξε χαρούμενη ή μικρή.

Πρέπει να ξέρη κανείς τή γόνιμο τής στολής στο στρατό, για να καταλάβη με πόση ευχαρίστηση ο μικρός τυμπανιστής ξαναφόρεσε τή στολή του γρεναδιέρου και προπάντων τή περίφημο τρικαντό...

Ο άρχιτυμπανιστής τότε του είπε:

— Έννοια σου σύ, και τή μέλλον σου είν' έξασφαλισμένο! Έγώ στο λέω, ο Μπέλ-Ρόζ. Άφού σέ πρόσεξε ο πολίτης άρχιστράτηγος, τελείωσε! Έχει καλή μνή-μη αυτός και πολύ γρήγορα θά ιδή πως κάνεις για κάτι καλύτερο παρά να χτυπή-ς τή ταμπούρο!

— "Ω, παππού, μήν τή λές! φώναξε ή μικρή Λίζα. Γιατί τότε ο Γιάννης θά έφευ-γε!...

— "Α, όχι! άμέσως, αποκρίθηκε ο Μπέλ-Ρόζ. Πρέπει πρώτα να αρχίσω να βγάλω τρέχες στα μάγουλα... Από τή 18, ή Έθνοσυνέλευση κατέβασε τήν ηλικία των στρατευσίμων στα 16. "Ωστε μόνο σά φτάση τή 16, ο Γιάννης μπορεί να γίνη δεκαετής!

— Μα γιατί να μη μείνη καλύτερα μαζί μας τυμπανιστής; είπε ή Κατερίνα στον πατέρα της, ύστερα που έμειναν οι δύο τους. Μήν του βάλεις φιλόδοξες ιδέες. "Αρχισα να τον αγαπώ σαν παιδί μου. Εί-ναι τόσο καλός! Έχει τόσα προτερήματα!

— Μά, καίμενη μου Κατερίνα, ίσα-ίσα για τή προτερήματά του δεν μπορεί να μείνη ταμπουρλέρης 'ς όλη του τή ζωή! Τον είδες πως διαβάει, ό,τι χαρτί πέση στα χέρια του;... Αυτό τή παιδί θά μ'ε τιμήση μια μέρα κι' αντί να τον τρα-βούμε κοντά μας, πρέπει να τον σπρώ-χνουμε.

— Μπορεί να χ'ε δίκιο, είπε ή Κα-τερίνα περίλυπη, μά θά μου κοστίσω πολύ ο χωρισμός του. Τό καλό είναι που έ-χουμε καιρό να τή σκεφθούμε, γιατί στις 3 του Γενάρη θά κλείση τή δεκαετία.Θά

τόν έχουμε λοιπόν κοντά μας ακόμη τρία χρόνια. "Ε, ύστερα, ό,τι θέλη ο Θεός!

— Και ζήτω τή Έθνος! έφώναξε ο Μπέλ-Ρόζ, γιατί δεν άφινε ποτέ ευκαιρία χωρίς να βγάλη τήν πατριωτική αυτή ά-ναφωγή, που είχε γίνει τή σύνθημα ό-λης τής Γαλλίας.

Στις 19 του Σεπτεμβρίου, τή πρωί, κραυ-γές χαρής και χειροκροτήματα άντήχη-σαν 'ς όλο τή στρατόπεδο.

Είχε φθάσει ο στρατός τού Κελλερμάν.

Τήν ίδια σχεδόν στιγμή έφθαιναν στο στρατόπεδο κι' οι δέκα χιλιάδες που έ-φερε από τή Φλάνδρα ο στρατηγός Μπερ-νιούβιλλ, κι' ο ένθουςιασμός των στρατιω-τών κορυφώθηκε. Τό ίδιο βράδυ, άποσπά-ματα των συνταγμάτων άδελφώνονταν κάτω απ' τή ραγδαία βροχή, που δεν είχε πάψει δεκαπέντε ήμέρες.

Ο Γιάννης Καρδιανάκ, με τή στολή του φρεσκαρισμένη και τήν περούνα του καλο-χτενισμένη, έγευμάτισε καίνο τή βράδυ στή σκηνή τού Βερναρδιέ. Από τή μεγά-λη του συγκίνηση, έφαγε λίγο, ήπιε ακό-μα λιγότερο και δέ μίλησε, παρά για νά-ποκριθί στις έρωτήσεις που τού έκαμαν. "Ετσι, άφού τις προηγούμενες ήμέρες έ-δειξε τάλλα του προτερήματα, — τήν έξυ-πνάδα του, τή φιλοτιμία του, τόν καλό του χαρακτήρα, — άπόψε έδειξε πως είχε και καλή άνατροφή.

Κοιμήθηκε εύτυχισμένος, με τή κεράλι γεμάτο όνειρα. Τό πρωί, τόν ξύπνισε τή κανόνι τής μάχης τού Βαλμύ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Η πρώτη μεγάλη μάχη που είδε ο Γιάννης.

"Όταν άκούτε τή λέξη «μάχη», βλέ-πετε βέβαια μπροστά σας συγκρούσεις γι-γάντιες, ανθρώπινα κύματα που πέφτουν τή έν' άπάνω στή άλλο, έφόδους ήρωϊκές, με τις σημαίες μπροστά, με τους άρχηγούς και με τις μουσικές. Φαντάζεσθε ακόμα κανόνια, όλοα, κυνές λόγγες, και βλέ-πετε τους νικημένους να φεύγουν απ' όλες τις μεριές, κυνηγούμενοι από τους νικη-τές με τή σπαθιά ψηλά.

"Ε, άπάνω-κάτω, έτσι είναι όλες οι μάχες. Πρέπει όμως να σ'ε πω άμέσως, πως στή μάχη τού Βαλμύ δεν θά βλέπατε τίποτ' απ' αυτά.

Όύτε έφοδο, ούτε σύγκρουση, ούτε επέ-λαση ίππικού. Κι' ούτε υποχώρηση, ούτε κυνηγητό, άφού οι δύο άντίπαλοι δεν κου-νήθηκαν από τις θέσεις τους παρά ύστερ' από τή μάχη.

"Εγινε μόνο ένα κανονίδι, ένα τρομερό κανονίδι, τέτοιο που ως τότε δεν είχε ξαναγίνει ποτέ!

Φαντασθήτε ότι έπесαν 20.000 κανο-νιές, χωρίς να συγκρουσθούν οι δύο στρατοί.

Κι' ένίκησε ο γαλλικός, μόνο και μόνο γιατί μπόρεσε νάνύξη, να μείνη άφοδος κι' ακλόνητος στή θέση του. Τό αποτέλε-

σμα ήταν να σταματήσει ή εισβολή. "Υ-στερ' απ' αυτή τή δοκιμασία, ο Μπερνού-βιλλ δεν έτόλμησε να προσάλλη τόν Κελ-λερμάν. Δεν είχε πιά να κάμει άλλο, παρά να φύγη. Και τή έκαμε.

Από τήν ήμέρα εκείνη, κάθε Γάλλος στρατιώτης θεωρούσε τόν έαυτό του άνι-κη τή. Ο Γκαίτε, ο μεγαλύτερος ποιη-τής τής Γερμανίας, διηγείται πως εθύς από τήν έπαύση τής μάχης, οι Ηρώσοι παρατήρησαν μεγάλη μεταβολή στή στάση και τή γλώσσα των Γάλλων σκοπών.

"Όσο δειλίες ήταν πρώτα οι προφυλα-κές τους, λέει, τόσο περήφανες έγίναν. Μ'ε έδειχναν άκρα περιφρόνηση".

Από τις όκτώ, τή κανόνι έίχε άρ-χίσει. "Ηταν μεσημέρι και, από τις θέ-σεις τους στο Ντομμάρντ, τή στρατεύμα-τα τού Δυμουριέ, άχρηστα για τήν ώρα, κοίταζαν με ζήλεια τή τάγματα τού Κελ-λερμάν, άραδιασμένα δεξιά κι' άριστερά στο μύλο τού Βαλμύ.

(Έπεται συνέχεια) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ [Κατά τή Γαλλική τού λοχαγού Danrit]

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

Φιλελεύθερος είναι βέβαια εκείνος όπου αὐθρομύτως ζητεί να δώ σή έλευθερία. Εκείνος όπου ζητεί να λάβη έλευθερία, μπορεί να είναι αλλά μπορεί και να μην είναι φιλελεύθερος.

Η πολιτική των μεγάλων πολιτικών τού κόσμου, είναι ακόμα στήν άγρία τής κατάστασης. Έπειδή συνίσταται είν τή πω, ζημιώνοντες τάλλα έθνη, να ώρλωύν τή δική τους. Σώα πολιτική μια μέρα θά είν-ναι, τή να ζητή κάθε έθνος τή συμφέρον του είν τή παγκόσμιο συμφέρον.

Είν τή Δικαστήρια, όποιος γνωρίζει πως έχει δίκιο, φοβάται όποιος γνωρίζει πως έχει άδικο, ελπίζει.

Όποιος γνωρίζει πως έχει δίκιο, έχει κρυφή δύναμη. Εκείνο που τότε τού χρειά-ζεται, είναι τή θάρρος. Η τόλμη ύπερ τού Δικαίου και τής Άληθείας δεν είναι αυ-θάδεια.

Χαιρετώ πρώτος τούς άνώτερους μου, έ-πειδή τή θεωρώ χρέος μου. Χαιρετώ πρῶ-τος τούς κατώτερους μου, έπιθυμώντας να τούς δείξω εύπροσθηγορία και καλωσύνη. Χαιρετώ πρώτος τούς όμοιους μου, έπειδή θεωρώ τόν χαιρετισμόν εύγένεια και φίλο-τιμούμαι να είμαι εύγενικώτερός τους.

Δουλεύουμε για σέ οι έχθροι σου, όταν σέ κατατρέχουν άδίκως. Ο σπόρος τής άδι-κης καταδρομής γεννά πίκρες, αλλά οι

κορποί των πικριών εκείνων είναι γλυκύ-τατοι.

Τό να έχη κανείς φίλους όλους, είναι τή σύνθησις. Τό να έχη έθροους όλους, βγαίνει από τή σύνθησις. Τό να έχη άλη-θινούς έπιστήθιους φίλους, τούτο είναι σπά-νιο και πολύτιμο Θεού δώρο.

Για να είναι σωστές οι ιδέες μας φτά-νει μόνο να πηγαίνουν στο σκοπό. Για να είναι δίκαιες, πρέπει να τις εγγρίνη ή συνείδηση.

Εκείνος όπου δεν θυσιάζει τήν ύπόλη-ψή του στή συνείδησή του, δεν μπορεί να πωλή τίμιος άνθρωπος. Η ύπόληψη, όταν είναι προσπαθημένη, είναι αξιοκαταφρό-νητη. Η ύπόληψη πρέπει να έρχεται μό-νη της και άγύρευτη και πρέπει να είναι τή άποτέλεσμα τής άξίας, όχι ο σκοπός τού ανθρώπου. Ένας που κάνει σκοπό τήν ύπόληψή του, είναι επικίνδυνος άνθρωπος. Αυτός, στήν περίστασι, δεν είναι καλός συγγενής, ούτε καλός φίλος, ούτε καλός πολίτης, ούτε καλός άνθρωπος. Έξεναν-τίας, εκείνος όπου κάνει τή χρέη του, χωρίς να τόν μέλη για ύπόληψη, εκεί-νος αξίζει τήν ύπόληψή μας. Η ύπό-ληψη που ο κόσμος όλόκληρος ήθελε μ'ε έχει άδίκως, δεν αξίζει τήν ύπόληψη που έμεεις μόνοι ήθελ' έχουμε τού έαυτού μας δικαίως.

Η Άλήθεια είναι μια ούράνια άχτίνα, που όσο κι' αν τή σκεπάζη ο κόσμος, έ-κείνη μένει άπάνω από τή σκεπάσματα.

Η Άλήθεια είναι ένας ήθικος καθρέ-φτης, είν τόν όποιον οι ήθικώς άσχημοι δεν έπιθυμούν να κοιτάζονται.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ

ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΜΗΝΕΣ

(Πάρα μύδι)

Άρχη τού παραμυθιού, καλησπέρα σας: Μια φορά κι' έναν καιρό, ήταν μια φτω-χή γριά κι' έκρύωνε, γιατί ήταν χειμώ-νας. Πήγε τή λοιπόν στο δάσος για να μαζέψη λίγα ξυλαράκια, νάνάψη φωτιά και να ζεσταθί.

Κεϊ που μάζευε τή ξύλα, άρχισε να βροχή. Η γριά κοίταξε από δώ, από 'κει κι' είδε ένα σπίτι. Πήγε λοιπόν και χτύ-πησε τή πόρτα. Τής άνοιξαν και μπήκε μέσα. Σ' αυτό τή σπύτι καθόντανε δώδεκα παλληκάρια, δώδεκα άδελφια. Αυτά, μό-λις είδαν τή γριά, τή καλωσόρισαν πρό-θυμα και τή ρώτησαν:

— Πώς από δώ, κυρά μάννα, με τέ-τοιον έλεεινόν καιρό;

— Έ, παιδιά μου! είμαι μια φτωχή γυναίκα και βγήκα να μαζέψω δυο-τρία ξυλαράκια, για να ζεστάνω λίγο τήν καλύβα

μου και να μην τουρτουρίζω τή νύχτα.

— Τί καλός ώστόσο, κυρά-μάννα, κι' αυτός ο κύρ Γεννάρης με τις παγωνιές του, είπε τότε τή ένα παλληκάρι. Μοῦ φαίνεται πως όλοι οι φτωχοί σαν και τού λόγου σου, θά τόν καταριώνται. Άλήθεια;

— Θεός φυλάξοι, παιδιά μου!...

Καλός ο κύρ-Γεννάρης; μπά-μπά! Ο Γεν-νάρης που βαρτίστηκε ο Χριστός μας κι' άγιάσαν τή νερά; που μ'ε φέρνει τόν άη-Βασίλη και τόν καινούργιο χρόνο; Κι' έ-πειτα, γίόκα μου, για συλλογίσου πως αν δεν ήταν ο Γεννάρης με τή κρύα, τή γιόνια και τις βροχές του, δεν θάταν κι' ο Μάης με τή λουλούδια του... Μπῆ, παιδιά μου, καλός είν' ο Γεννάρης, κα-λός κι' εύλογημένος!

— Άμ' ο Κουτσοφλέδαρος, κυρά μάν-να; ρώτησε τή δεύτερο παλληκάρι.

— Κι' αυτός, παιδιά μου, κι' αυτός! "Όλοι οι μήνες καλοί κι' εύλογημένοι είναι, γιατί όλους για καλό τούς έκαμε ο Παν-τοδύναμος, δοξαμένη ή γάρη του!

Κι' ή καλή γριούλα σταυροκοπήθηκε μ' εύλάβεια.

Σε λίγο τή παλληκάρια τή ρώτησαν:

— Έχεις κανένα σακκουλάκι, κυρά μάννα;

— Νά, παιδιά μου, τούτο-δω πήρα κι' έγω από τή φτωχική μου, για να βάλω τή ξύλα. Μά τί τή θέλετε;

— Για να σου βάλουμε μες μερικά ξύλα, να μην παραδέρης στο δάσος με τέτοιο καιρό.

Έδωσε ή γριά τή σακκούλι της και τή παλληκάρια, χωρίς να τής πουν τίποτα, τή γέμισαν, άντεις για ξύλα, λίρες.

Γύρισε ή γριά στή καλύβα της, άνοιξε τή σακκούλι, είδε τή θησαυρό κι' έθαύ-μασε. Από τότες πιά δεν ύπόφερε ούτε από κρύο, ούτε από τίποτα, γιατί μπορού-σε ν' αγοράζη και ξύλα κι' άφθονο φαί κι' απ' όλα.

Μια γειτόνισσα όμως, γριά κι' αυτή, μά κακή γριά, στρίγγλα, άπόρησε πως πλούτησε έτσι άξαφνα ή γειτόνισσά της και τή ρώτησε από πού τής ήρθε αυτός ο πλούτος. Η καλή γυναίκα τότε τής είπε σύντομα πως 'ς ένα σπύτι, έξω από τή δάσος, που τρύπωνε για να φυλαχθί από τή βροχή, βρήκε δώδεκα καλά παλληκάρια, που τής γέμισαν τή σακκούλι της λί-ρες. Η άλλη, καθώς άκουσε έτσι, ζήλεις κι' άμέσως, χωρίς να χάση καιρό, παίρνει ένα σακκούλι, και πάει 'ς τή σπύτι, που καθόντανε τή δώδεκα άδελφια. Χτυπή, τής άνοιγουν, μπαίνει.

— Πώς από δώ, κυρά τή ρωτώ.

— Ξεκίνησα από τή σπύτι μου για ξύ-λα, τούς άποκρίθηκε, μά είναι τόσος ο δρόμος, που κόπηκαν τή γόνατά μου. Γι' αυτό, σαν είδα τήν πόρτα σας, σκέφθηκα: "Άς έμπο πρώτα λίγο να ξεκουραστώ κι' ύστερα άρχινώ τή μάζεμα.

— Καλά έκαμες, κυρά. Καλώς ήρθες! τής λένε τή παλληκάρια.

— Άμ, τί να κάμω κι' έγω; Δεν έχω, βλέπετε, τή νιάτα σας. Κι' αυτός ο πα-λιο-Γεννάρης, κακό χρόνο ν'άχη, μ'ε πέ-θανε στα κρύα και μ'ε κάνει φτωχός, γέ-ρους κι' άρρωστημένους, να παρατρέχουμε και να τσακίζομαστε, για να βρούμε ξύλα.

— Σοῦ φαίνεται λοιπόν καλός ο Γεν-νάρης; τή ρώτησαν.

— Μά δεν τή βλέπετε και τού λόγου σας; Καλός, ψυχρός κι' άνάποδος, ο τρι-σκαταραμένος!

— Και ποίό μ'ε βρήκατε τού λόγου σου καλό, άφού δεν σ' άρέσει ο Γεννάρης; τήν ξαναρώτησαν.

— Τί να σ'ε πω, παιδιά μου! άποκρί-θηκε ή γριά. Πάρτε τόν ένα και χτυπάτε τόν άλλον. Κακοί κι' άνάποδοι είν' όλοι τους. Άλλος με τή κρύα του, άλλος με τις ζέστες του, κι' άλλος και με τή δυό.

Νά σ'ε χαρῶ, άνάποδοι είναι όλοι τους! Τότες τή παλληκάρια κοιτάχτηκαν μια στιγμή, κι' ύστερα ρώτησαν τή γριά αν είχε μαζί της κανένα σακκουλάκι.

Εκεί-νη, με προθυμία, τούς παρουσίασε τή με-γάλο σακκούλι που είχε, νομίζοντας πως θά τής τή γέμιζαν λίρες. Κι' άλήθεια, τή παλληκάρια τή γέμισαν κα-λά-καλά, τής τή ξανάδωκαν και τής πα-ράγγειλαν, άμχατάση σπύτι της, να κλεί-ση πρώτα καλά-καλά πόρτες και παραθύ-ρια κι' ύστερα να τ' άνοιξη.

"Ετσι κι' έκαμε ή γριά. "Όμως, αντί για λίρες, ξεπετάχτηκαν από τή σακκούλι κάθε λογιής φίδια και χύμψαν όλα και τήν έφαγαν.

"Ετσι τιμωρήθηκε για τήν κακία της, τήν άχαριστία της και τήν κακογλωσσία της. Γιατί τή δώδεκα εκείνα παλληκάρια ήταν οι δώδεκα Μήνες οι ίδιοι.

Μά ούτε έγω ήμουνά 'κει, ούτε σεις να τή πιστέψετε. (Λαϊκό)

ΕΡΑΝΙΣΤΗΣ

ΚΥΚΛΑΜΙΕΣ

Πρῶτο

Μηδεις σ' άνδράπων Μελισσάκαν άνδρα φιλήσας.

Θέογνις

Κανείς στόν κόσμο δέ μη σέ πείση Κακού να κάμης συντροφιά, Που δέ μπορεί να σ' όφελήση.

Κι' αν στή σταυρό σ' έχουν καρφώσει Χίλιον βασάνων τή καρδιά, Δέ θά δελήση να σέ σώση.

Για τή φρουγμένα σου τή χείλη Από τή φλόγα τού καημού, Συμπόνιας ναμά δέ θά στείλη.

Κι' αν έχη όλες τής γής τις χάρες, Θέ να σ' άφήση στού χρομού Τis συμφορές και τις τρωμάρες.

ΙΩΑΝ. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΠΡΟΤΟΜΗ ΤΟΥ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ

Αγαπητοί μου,
 Η μαθηταί του Γυμνασίου της "Αρτας" είχαν μια ωραία ιδέα: Να κάμουν ένα ρανο και να στήσουν σε μια πλατεία την προτομή του ήπειρωτή Κώστα Κρυστάλλη. Στον έρανο αυτό θα προσκληθούν να λάβουν μέρος κι' οι μαθηταί όλων των Γυμνασίων του κράτους για να τιμηθῇ ἔτσι ἀπ' ὅλην τὴν σπουδάζουσα ἑλληνικὴ νεολαία ὁ αὐτοῦς ἐκεῖνος ἀλλὰ μεγάλος ποιητής. Κι' ἡ «Ἑστία», ἔπου εἶδα προχθὲς τὴν εἰδηση, λέει πολὺ σωστά, πὼς τὰ χρήματα ποὺ χρειάζονται γιὰ τὴν προτομή, — δυο-τρὲς χιλιάδες δραχμές, βία πέντε, — θὰ μποροῦν ἔτσι νὰ μαζευθοῦν στὸ διάλειμμα δυὸ μαθημάτων. Ἀπὸ πενήντα λεπτά, ἀλήθεια, νὰ δώσῃ κάθε Γυμνασιόπαις, ἔς ὅλην τὴν Ἑλλάδα, τελείωσε. Φθάνει νὰ γίνῃ ὅπως πρέπει ἡ ἐνέργεια, γιὰ τὴ διοργάνωση τοῦ ἔρανου.

Θὰ γίνῃ ἀραγε, γίνεται, ἔγινε;.. Δὲν ξέρω τίποτ' ἄλλο, ἀπὸ τὴν εἰδηση αὐτὴ ποὺ διάβασα στὴν «Ἑστία» καὶ ποὺ σὰς ἔγραψα παραπάνω. Εὐχομαι ὅμως νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ωραία ἰδέα καὶ προτρέπω ἐκείνους, ποὺ θὰ τοὺς ζητηθῇ ἴσως μιὰ μικρὴ συνδρομή, νὰ τὴ δώσουν μ' ὅλην τὴν προθυμία. Ὁ Κώστας Κρυστάλλης εἶναι ἄξιος τῆς τιμῆς ποὺ σκεφθῇ καν νὰ τοῦ κάμουν οἱ νεαροὶ του συμπατριῶτες. Κι' ἀκόμα, εἶναι πολὺ τιμητικὸ γιὰ τὴ νεολαία ἐνὸς τόπου νὰ συλλογίζετο τοὺς ἐθνικούς του ποιητὲς καὶ νὰ ἐνεργῇ νὰ στήνουνται μνημεῖα, ποὺ νὰ φανερώνουν τὴν ἀγάπην της. Μὲ τὴν προτομή, ποὺ θὰ στηθῇ σὲ μιὰ πλατεία τῆς "Αρτας, θὰ τιμηθῇ ὅπως τοῦ ἀξιῖται ὁ Κώστας Κρυστάλλης μὰ θὰ τιμηθοῦν κι' ἐκεῖνοι ποὺ τὴν ἔκαμαν. Ὅποιος θὰ διαβάξῃ στὸ βιβρίο, πὼς ἡ προτομή ἔγινε «δι' ἔρανου τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων μαθητῶν Γυμνασίου», θὰ λέῃ: Μπράβο στὰ καλὰ παιδιὰ! ἔκαμαν μιὰ ωραία πράξη! ἔκαμαν κάτι ποὺ δὲν γίνεται καθεμερὰ στὴν Ἑλλάδα! Θυμήθηκαν ἕναν ἄξιο ποιητὴ. Καὶ τὸν ἔστησαν μαρμάρينو, γιὰ νὰ μὴν τὸν ξεχνοῦν οἱ μεταγενέστεροι!

Γιατὶ ἀλήθεια, αὐτὸ εἶναι ἴσως τὸ μόνο ποὺ δὲν γίνεται συχνὰ στὴν Ἑλλάδα. Τόσο στὴν πρωτεύουσα, ὅσο καὶ στὶς ἐπαρχιακὰς πόλεις, βλέπει κανεὶς προτομές, ἀνδριάντες καὶ μνημεῖα πολεμιστῶν, πολιτικῶν ἢ ἐθνικῶν εὐεργετῶν. Ποιητῶν ὅμως, συγγραφέων, διανοητικῶν ἀνθρώπων, σπανιότατα. Στὰς Ἀθήνας ἄξαφνα, ὑπάρχει ἀπέξω ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον ἕνας Ρήγας Φεραίος κι' ἕνας Κοραΐς. Ὑπάρ-

χει ἀκόμα, ἀπέξω ἀπὸ τὸ Δημοτικὸν Θεάτρο, κι' ἡ προτομή τοῦ μουσικοσυνθέτη Σπύρου Σαμάρα. Κανενὸς ἄλλου! Κι' ἂν ἐξαιρέσουμε τὸν ἀνδριάντα τοῦ Σολωμοῦ, σὲ μιὰ πλατεία τῆς Ζακύνθου, ἴσως δὲν ὑπάρχει ἔς ἄλλη ἐπαρχιακὴ πόλιν στημένος ἕνας ποιητής. Στὸν κόσμον τὸν πολιτισμένο, καὶ στὰ χωριὰ ἀκόμη, βλέπει κανεὶς τοὺς Γκαίτες, τοὺς Σίλλερ, τοὺς Οὐγγῶ, τοὺς Λαμαρτίνους. Κάθε πόλιν ἐκεῖ, κάθε πόλιν, πρῶτα θὰ στήσῃ τὸν ποιητὴ ποὺ γεννήθηκε ἐς αὐτή, κι' ἔπειτα τοὺς ἄλλους τῆς μεγάλους ἀνδρες. Μόνο στὴν Ἑλλάδα, τὴν Ἑλλάδα τῆς Πεντέλης καὶ τῆς Πάρου, δὲ βρέθηκε ἀκόμα μάρμαρο γιὰ νὰ στηθῇ στὴν πρωτεύουσά της ἕνας Σολωμός, ἕνας Βαλαωρίτης, ἕνας Παράσχος, ἕνας Παπαδιαμάντης, ἕνας Ροΐδης... Συντελεῖ λοιπὸν στὸ νὰ φαίνεται πολιτισμένη κι' ἡ Ἑλλάδα, ὅποιος συντελεῖ στὸ νὰ στήνεται ὁ ἀνδριάντας ἡ ἡ προτομή ἐνὸς διανοητικοῦ ἀνθρώπου.

Ὅσο γιὰ τὸν Κώστα Κρυστάλλη, ὅχι μόνο στὴν Ἀρτα, ἀλλὰ καὶ στὴν Ἀθήνα θά-ξιζε νὰ στηθῇ ἡ προτομή του. Στάθην ἕνας μεγάλος ποιητής, καὶ μερικοὶ μάλιστα λένε πὼς στὴν Ἑλλάδα δὲ στάθηκε μεγαλύ-τερος. Μὰ καὶ πεζογράφος ἦταν ἔξοχος. Λίγα διηγήματα ποὺ πρόφτασε νὰ γράψῃ, εἶναι ἀληθινὰ ἀριστουργήματα. Καὶ εἶπα πρόφτασε, γιατί ὁ Κώστας Κρυστάλλης πέθανε πολὺ νέος. Ἡλθ' ἐδῶ στὰς Ἀθήνας ἀπὸ τὴν Ἠπειρο, κατατρεγμένος ἀπὸ τοὺς Τούρκους γιὰ κάποιο πατριωτικὸ ποίημα ποὺ εἶχε γράψῃ. Κι' ἄρχισε γι' αὐτὸν ἡ σκληρὴ ζωὴ τοῦ ξενιτεμένου φτωχοπαίδου. Γιὰ νὰ βγάλῃ τὸ ψωμί του, ἀναγκάστηκε νὰ γίνῃ τυπογράφος. Ἐπειτα τὸν διώρισαν στὰ γραφεῖα κάποιου Σιδηροδρόμου, καὶ σὲ λίγο... τὸν ἐπαῖψαν. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ὁ Κρυστάλλης στενοχωρήθηκε πολὺ. Δὲν εἶχε οὔτε τὸ ψωμί του. Κι' ἡ ἀρρώστεια, ποὺ εἶχε ἀρπάξῃ ὅταν ἐργαζόταν στὸ τυπογραφεῖο, θεριμμένη μὲ τὴν στερήσιν καὶ τὴν κακοπάθειαν, τὸν ἔφερε στὸν τάφο τὸ 1895. Ὁ Κρυστάλλης, τὸν καιρὸ ποὺ πέθανε, δὲν ἦταν ἀκόμα οὔτε εἰκοσιπέντε χρόνων.

Στὴν ξενιτειά, στὴ φτώχεια, στὴ δυστυχία, ὁ νέος Ἠπειρώτης εὗρισκε παρηγορία, καλλιεργώντας τὸ πλούσιον τάλαντον ποὺ τοῦ εἶχε χαρίσει ὁ Θεός. Μὲ τὴν ψυχὴν στὸ στόμα, ποὺ λένε, ἔγραφε τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα ποιήματα, — στὴν τεχνοτροπία, στο καλούπι τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν, ἀλλὰ μὲ πόση τέχνη, μὲ πόση ἐμπνευση, μὲ πόση πρωτοτυπία! — καὶ τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα διηγήματα. Δὲ φαντάζε-σθε τὴν ἐντύπωσιν ποὺ ἔκαμαν! Θυμοῦμαι ἕνα ἄρθρον τοῦ Γαβριηλίδου στὴν «Ἀκρόπολη», ποὺ ἐσύγκρινε τὸν Κρυστάλλη μὲ τὸν Ὀμηρον. Μὰ κι' ὁ Παλαμάς ἔγραφε γι' αὐτὸν μ' ἐνθουσιασμό, κι' ὁ Μητσάκης, κι' ὅλοι οἱ κριτικοὶ τῆς ἐποχῆς. Τὴ δόξα αὐτῇ, ἂν καὶ τοῦ ἦλθε τόσο γρήγορα, ὁ

δυστυχισμένος δὲν μπόρεσε νὰ τὴ χαρῇ. Σχεδὸν μαζί της τοῦ ἦλθε κι' ὁ θάνατος. Ἔτσι ὁ Κρυστάλλης δὲν μᾶς συγκινεῖ μόνο μὲ τὴν τέχνην του, παρὰ καὶ μὲ τὴ ζωὴ του, μιὰ ζωὴ ἀληθινὰ τραγικὴ.

Ἐτυχε νὰ διαβάσετε ποτὲ, ἢ νὰ ἰδῇτε στὸ θέατρο, τὸ «Δαχτυλίδι τῆς Μάνας»; Γιὰ νὰ γράψῃ τὸ δράμα αὐτό, ποὺ εἶναι καὶ τὸ ἀριστουργήμα του, ὁ Γιάννης Καμπύσης πῆρε μοντέλον τὸν Κρυστάλλη. Ἡ τραγικὴ του ζωὴ παρουσιάζεται καὶ ὁμορφα καὶ ποιητικά. Εἶναι ἔτσι ἡ πιὸ ἀληθινὴ βιογραφία τοῦ Κρυστάλλη, ἀπ' ὅσες θὰ μπορούσατε νὰ διαβάσετε. Μ' ἂν θέλε-τε νὰ μάθετε καὶ γιὰ τὸ, ἔργο του, σὰς συνιστῶ τὴ διάλεξιν ποὺ ἔκαμε γιὰ τὸν Ἠπειρώτη ποιητὴ στὸν «Παρνασσόν» ὁ Κωστής Παλαμάς, τὸ 1915. Βρίσκεται στὴ σειρά τῶν «Διαλέξεων περὶ τῶν συγ-χρόνων Ἑλλήνων Ποιητῶν» ποὺ τίς ἐτύ-πωσε ὁ Σύλλογος.

Ἐχουν περάσει εἰκοσιπέντε χρόνια ἀπὸ τὸ θάνατον τοῦ Κρυστάλλη. Στὸ διάστημα αὐτὸ ὁ ποιητής, στὸν φιλολογικὸ μας κό-σμον, δὲν ξεχάσθηκε στιγμή. Καὶ τὰ ἔργα του ξανατυπώθηκαν, καὶ καθεμερὰ μιλοῦν γι' αὐτὰ καὶ παλιοὶ καὶ νέοι. Σήμερα, ὁ Κώστας Κρυστάλλης, ὁ ποιητὴς τῶν «Τρα-γουδιῶν τῆς Στάνης καὶ τοῦ Χωριοῦ», εἶ-ναι μιὰ δόξα τῆς Ἑλλάδας. Καί, τὸ ξα-ναλέω, θὰ τιμηθοῦν ἐκεῖνοι ποὺ θὰ τὸν τι-μήσουν μὲ μιὰ προτομή. Οἱ μαθηταί τοῦ Γυμνασίου Ἀρτας, ποὺ εἶχαν τὴν πρωτο-βουλία, ἀξίζουν τὰ πιὸ θερμὰ συγχαρη-τήρια.

Σὰς ἀσπάζομαι

ΠΑΙΔΙΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ JULES VERNE

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ. (Συνέχεια)

Ἀφοῦ τελείωσε ὁ Φρίτες τὴ συνομιλία του μὲ τὸν πλοίαρχον, πῆρε τὴν Τζέννου καὶ κατέβηκαν στ' ἀκρογιάλι. Ὑστερ' ἀπὸ καμμιὰ πενήντα βήματα, ἔστριψαν πρὸς τὸ μέρος τῆς ψηλῆς ἐκείνης βραχοσειρᾶς, ποὺ τοὺς ἔκλεινε σὰν τοίχος φυλακῆς.

Ἐκεῖ ὁ Φρίτες, μὲ συγκινημένη φωνὴ τῆς εἶπε:

— Τζέννου μου, πρέπει νὰ φάσω τὴν καρδιά μου νὰ ξεχειλίσῃ, γιατί εἶναι γεμάτη ἀπ' ὅλα ὅσα συνέβησαν ἀφ' ὅτου σὲ βρήκα στὸν Ἀναμμένο Βράχο!.. Σὲ ξαναβλέπω μέσα στὸ καγιάλι ἐκεῖνο, στὸν ὄρμον τῶν Μαργαριτῶν... Ἐπειτα βρήκαμε τὴν πι-νάσσα καὶ γυρίσαμε, μ' ὅλην τὴν εἰσρο-γία, στὸ Φελεσενχάιμ... Δυὸ χρόνια ἐτυχι-σμένα περάσαμε ἐκεῖ... Ἐγχαμε συνηθίσει τόσο ἐκεῖνη τὴν ἡσυχὴν ζωὴν, ὥστε μᾶς φαινόταν πὼς δὲν ὑπῆρχε ἄλλος κόσμος γύρω στὸ νησί μας. Κι' ἂν δὲν ἦταν ἡ ἀ-νάγκη τοῦ πατέρα σου, ποτὲ ἴσως δὲν θὰ φεύγαμε μὲ τὸν «Ἐφίαν», ποτὲ δὲν θὰ φρίναμε τὴ Νέα-Ἑλβετία... .

— Ποῦ θέλεις νὰ καταλήξῃς, ἀγαπη-

τέ μου Φρίτες; ρώτησε ἡ Τζέννου, προσπα-θώντας νὰ κρύψῃ τὴ συγκίνησή της.

— Θέλω νὰ σοῦ πῶ πόσο θλιμμένη εἶ-ναι ἡ καρδιά μου, ἀφ' ὅτου ξέσπασε ἀπάνω μας ἡ κακοτυχία. Αἰσθάνομαι τύψη ποὺ σ' ἔκαμα νὰ τὴ συμμερισηθῇς!..

— Τὴν κακοτυχία αὐτὴ δὲν πρέπει νὰ τὴ φοβᾶσαι, ἀποκρίθηκε ἡ Τζέννου. Ἀν-θρώπος μὲ τὸ θάρρος τὸ δικό σου, μὲ τὴ δική σου δραστηριότητα, μπορεῖ ν' ἀπελ-πισθῇ ποτὲ;...

— Ἀφῆσέ με νὰ τελειώσω, Τζέννου. Μιὰ μέρα, ὁ «Ἐφίαν» παρουσιάσθηκε στὰ νερά τῆς Νέας-Ἑλβετίας. Ἐφυγε καὶ μᾶς πῆρε στὴν Εὐρώπην... Ἀπὸ τότε ἡ δυστυχία δὲν ἔπαψε νὰ σὲ χτυπᾷ... Ὁ πατέρας σου πέθανε, χωρὶς νὰ σὲ ἰδῇ... Μπορούσες, ἂν ἤθελες, νὰ καθήσῃς ἐκεῖ, στὴν πατρίδα σου, μὲ τὴν καλὴ σου θεία... Ἀλλὰ δὲν ἐδίστασες νὰ μ' ἀκολουθήσῃς, γιὰ νὰ γυρίσουμε στὸ μακρυνὸ μας νησί...

— Μὰ ξεχνᾷς, Φρίτες, πὼς εἶμαι γυναίκα σου; Μποροῦσα νὰ μὴ γυ-ρίσω μαζί σου, γιὰ νὰ ξαναἰδῶ τὴν οἰκογένειά σου, ποὺ εἶναι πιά καὶ δική μου;..

— Ναί, Τζέννου... μ' αὐτὸ δὲν θὰ πῇ πὼς δὲν σὲ παρέσυρα ἐγὼ σὲ καινούργιους κινδύνους, καὶ τέτοιους, ποὺ δὲν μπορῶ νὰ τοὺς συλλογισθῶ χωρὶς τρόμο!.. Σὰ νὰ μὴν ἔφθαναν ὅσα εἶχες ὑποφέρει στὴ ζωὴ σου, νὰ πάλι ἐσύ, τὸ θῦμα τοῦ ναυαγίου τῆς «Δορκάδος», ριχμένη ἐς ἕνα ἄγνωστο ξερονήσι, χειρότερον κι' ἀπὸ τὸν Ἀ-ναμμένο Βράχο!..

— Μὰ δὲν εἶμαι μονάχη μου ἐδῶ! εἶμαι μὲ σένα, Φρίτες, μὲ τὸν ἀδελ-φὸ σου, μὲ τοὺς φίλους μας. Δὲν φο-βοῦμαι οὔτε γιὰ τὸ παρόν, οὔτε γιὰ τὸ μέλλον!.. Γιατὶ νὰ αἰσθάνεσαι τύ-ψη; Τί φταῖς ἐσύ ἂν ἔγινε στάση στὸ πλοῖο μας;.. Ἐπειτα, γιατί δὲν συλλογίζεσαι ἀπὸ πόσα κακὰ ἐγλυ-τώσαμε; Οἱ κακοῦργοι τοῦ «Φλάγκ» μπορούσαν νὰ μᾶς σκοτώσουν, ἢ νὰ μᾶς ἀφήσουν ἐς ἐκείνη τὴν βάρκα νὰ πεθάνουμε τῆς πείνας καὶ τῆς δίψας.

Μποροῦσε νὰ χυθοῦμε σὲ μιὰ τρικυ-μιά... Μὰ τίποτ' ἀπ' αὐτὰ δὲν συνέβη... Βγήκαμε ἐς ἕνα νησί ζωντανοὶ καὶ ζοῦμε. Δὲν ξέρομε ἀκόμα τί εἶναι αὐτὴ ἡ γῆ, ἀλλὰ θὰ μάθουμε. Κι' ἂν εἶναι ἀνάγκη, θὰ φύγουμε πάλι μὲ τὴ βάρκα... .

— Γιὰ νὰ πᾶμε ποῦ, καίμηνι μου Τζέννου; .

— Ἀλλοῦ, ὅπως θὰ ἔλεγε ὁ καλὸς

μας ναύκληρος, ὅπου θελήσῃ νὰ μᾶς βγά-λῃ ὁ Θεός. Ἐχω πεποίθησιν στὸ Θεό, ὅ-πως ἔχω καὶ στοὺς συντρόφους μας.

— Ἀγαπητὴ μου Τζέννου! ἐφώνησε ὁ

Φρίτες τὰ λόγια σου μοῦ ξαναδῶσαν τὸ

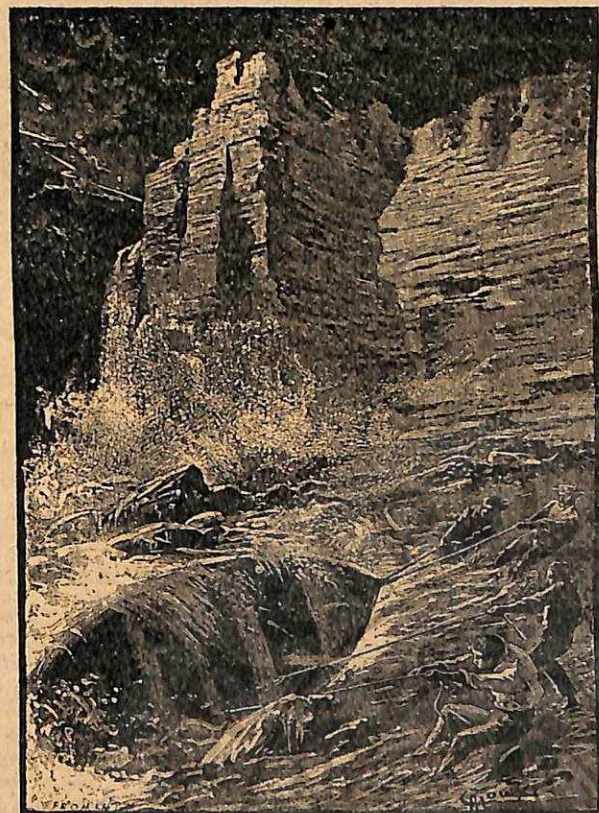
θάρος μου! Μὰ εἰχ' ἀνάγκη νὰ σοῦ ἀ-

νοήξω τὴν καρδιά μου. Ναί, θάγινισθου-

με, χωρὶς νὰ ὑποκύβουμε ποτὲ στὴν ἀπελ-πισία! Καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, θὰ σωθοῦμε!

Στὶς δέκα, ἐπειδὴ ὁ καιρὸς ἦταν ὡ-ραῖος, ὁ πλοίαρχος Γκούλδ μπόρεσε νὰ βγῇ ἔξω καὶ νὰ ἐκπλωθῇ στὸν ἥλιον, στὴν ἄκρην τοῦ ἀκρωτηριοῦ. Τὴν ἰδίαν ὥρα, ὁ ναύκληρος ἐγύρισε ἀπὸ τὴν ἐκδρομὴν του, μαζί μὲ τὸν Τζέιμς, ποὺ εἶχε πάει νὰ τὸν βρῇ. Κι' οἱ δυὸ ἦσαν φορτωμένοι χελώνες κι' αὐγά.

Μετὰ τὸ πρόγευμα, ἡ Τζέννου, ἡ Ντόλλ κι' ἡ Σουζάνα ἐπλυναν τάσπρρρουχα στὸ νερὸ τοῦ ρυακιοῦ. Γρήγορα θὰ τὰ στεγνώ-ναν στὸν ἥλιον ἐκεῖνο, ποὺ τὴν περιώ-ριζε ἡ βραχοσειρά. Πουθενὰ δὲν βόρηναν ἐν' ἀνοιχτῇ ἡ μιὰ πλαγίαν λιγώτερον ἀπό-ταξείδι, ὅταν ἀργὰ ἡ γρήγορα θάπορᾶνιζαν

«Τοῦ κακού! ἡ βάρκα, χωμένη στὸν ἄμμο, δὲν κουνιόταν οὔτε τόσο!..»

νὰ φύγουν ἀπὸ τὸ ἄγνωστο ἐκεῖνο νησί.

Σὲ ποῖο μέρος τῆς γῆς νὰ βρισκόταν ἄραγε; Χωρὶς ἐργαλεῖα, ἦταν ἀδύνατον νὰ τὸ ἐξακριβώσουν. Μὲ τίς παρατηρήσεις ὅ-μως ποὺ ἔκαμαν ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ἀπὸ τὸ ὕψος δηλαδὴ ὅπου ἀνέβηκε ὁ ἥλιος τὸ μεσημέρι, συμπέραναν πὼς τὸ νησί τους θὰ βρισκόταν μεταξὺ τοῦ τριακостоῦ καὶ τοῦ τεσσαρκακостоῦ παραλλήλου. Ἀλλὰ ποῖος μεσημβρινὸς τὸ περνοῦσε ἀπὸ τὸ βορρᾶ ὡς τὸ νότον, αὐτὸ πιά δὲν εἶχαν τρόπο νὰ τὸ βροῦν.

Ὅπωςδὴποτε, ἦταν ἀνάγκη νὰναῖδουν στόροπέδιο, γιὰ νὰ ἰδοῦν ἀπὸ καί, ἂν ἡ ἀκρογιαλιά ποὺ τοὺς φιλοξενούσε τώρα, ἀ-

νῆκε πράγματι ἐς ἕνα νησάκι, ὅπως ἐνόμι-ζαν, ἢ σὲ μεγάλο νησί, ἢ σὲ ἡπειρό. Κι' ἀπὸ τὸ ὕψος ἐκεῖνο, — ἐπαρκὸς ὡς ὀκτα-κόσια πόδια, — ποῖος ξέρει μὴ φαίνονταν κι' ἄλλη ξηρά, σὲ ἀπόστασιν λίγων λευγῶν στὴ θάλασσα; Ἔτσι ὁ Φρίτες, ὁ Φραγκίσκος κι' ὁ Τζῶν Μπλόκ ἀποφάσισαν νὰναῖδουν χωρὶς ἄλλο στὴν κορυφὴ τῆς βραχοσειρᾶς.

Πέρασαν πολλὰς ἡμέρας χωρὶς νὰ γέ-ρουν καμμιὰ μεταβολὴ στὴν κατάστασιν. Ἡ καλοκαιρία ἐξακολούθουσε. Ἡ ζέστη ἦταν μεγάλη, ὅχι ὅμως κι' ἀνυπόφορη.

Πολλὰς φορὲς, ὁ Τζῶν Μπλόκ, ὁ Φρίτες κι' ὁ Φραγκίσκος εἶχαν διατρέξει τὴν πα-ραλία τοῦ δυτικοῦ ὄρους, ποὺ τὴν περιώ-ριζε ἡ βραχοσειρά. Πουθενὰ δὲν βόρηναν ἐν' ἀνοιχτῇ ἡ μιὰ πλαγίαν λιγώτερον ἀπό-τομη, γιὰ νὰ μπόρουν νὰναῖδουν στόρο-πέδιο. Ὁ κάθετος τοίχος ἔπεφτε σὰν παραπέτασμα.

Ὡστόσο ἐπλησίαζε ἡ στιγμή ποὺ ὁ πλοίαρχος θὰ γιαιτρευτόταν στὴν ἐντέλεια. Στὴν πληρῇ του, κλεισμέ-νη τώρα, δὲν ἔδωκεν παρὰ ἐν' ἀπλό ἐπίδεσμον. Κι' ὁ πυρετὸς τοῦ εἶχε πέ-σει διότιστα. Ὅσο γιὰ τίς δυνάμεις του, κι' αὐτὲς λίγο-λίγο ξαναγύρι-ζαν. Περπατοῦσε τώρα στὴν ἀκρογια-λιά, χωρὶς νὰ στηρίζεται σὲ κανένα μπράτσο. Στὶς 25 μάλιστα τοῦ μη-νός, κατάφερε νὰ φτάσῃ ὡς τὸ βου-ναλάκι, ποὺ ὑψωνόταν στὸ τέλος τῆς βραχοσειρᾶς καὶ νὰ ἰδῇ κι' αὐτὸς μὲ τὰ μάτια του πὼς ἦταν ἀδύνατον νὰ τριγυρίσῃ κανεὶς τὴ βάρκα του.

Ὁ Φρίτες, ποὺ τὸν συνόδευσεν μὲ τὸν Φραγκίσκο καὶ τὸν Τζῶν Μπλόκ, ἐπρότεινε νὰ πέσῃ στὴ θάλασσα, γιὰ νὰ φθάσῃ στὴν ἀκτὴ, ποὺ ἀπλωνό-τανε πέρα ἀπὸ τὸ ἀδιεπέραστο βου-ναλάκι. Ἀλλὰ τὸ ρεῦμα ἐκεῖ ἦταν τόσο δυνατὸ, ὥστε ὁ πλοίαρχος δὲν τὸν ἄφησε νὰ ἐκτελέσῃ τὸ τολμηρὸ τοῦ σχέδιον ἂν κι' ἤξερε πὼς ἦταν λαμπρὸς κολυμπιστής.

— Ὅχι, εἶπα, εἶναι περιττό. Κα-λύτερα νὰ πᾶμε μὲ τὴ βάρκα νὰ ἰδοῦμε κι' ἐκείνη τὴν ἀκτὴ. Μπο-ρούμε μάλιστα νὰπομακρυνθοῦμε κάμποσες ὁργυῖες, γιὰ νὰ ἰδοῦμε ἀκόμα μεγαλύτερο μέρος. Ἄν καὶ πολὺ φοβᾶμαι πὼς τὴν ἰδίαν τραχύτητα θὰ πα-ρουσιάσῃ παντοῦ.

— Ὡστε βρισκόμαστε σὲ νησάκι; ρώ-τησε ὁ Φραγκίσκος.

— Ἔτσι μοῦ φαίνεται, ἀποκρίθηκε ὁ Χάρρυ Γκούλδ.

— Μπορεῖ ὅμως νὰ μὴν εἶναι μονάχο- του, εἶπε ὁ Φρίτες. Μπορεῖ νὰνῆκε σὲ κανέν' ἀρχιπέλαγος.

— Σὲ ποῖο; ἀποκρίθηκε ὁ πλοίαρχος. Ἄν, ὅπως νομίζω, βρισκόμαστε κοντὰ στὴν Ἀυστραλία ἢ στὴ Νέα-Ζηλανδία, δὲν ὑπάρχει κανέν' Ἀρχιπέλαγος στὸ μέ-ρος αὐτό.

(Ἐπεται συνέχεια)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΑΠΟ ΤΗ ΚΟΣΤΑΛΓΙΑ ΜΟΥ

(Χαριζόμενο στη Λάουρα Τεσσαφεζάτα)

«Οποιο λουλούδι κι' αν ξεριζώσῃς
'Απ' τὴ μητέρα του τὴ γῆ.
Γιὰ νὰ τὸ βάλῃς σ' ἕν' ἄλλο μέρος,
Δὲ θὰ βαστάξῃ,
Θέ ν' ἀρρωστήσῃ, θὰ μαραθῇ...»

«Οποιο ἀστὴρ, πού δὲν τοῦ ἀρέσει
Ψηλά στὸ 'Απειρο νὰ ζῇ,
Κινεῖται σ' ἄγνωστο νὰ βρῇ πα-
Δὲ θὰ προφτάσῃ: [τρίδα,
Στὸ χάος θὰ πέσῃ χωρίς πνοή...]

Κι' ὅποιο κοχύλι κι' ἂν ἀποσπάσῃς
'Απὸ τὰ πάτρια νερά,
Τὸ ξεκολλήσῃς ἀπὸ τὸ βράχο,
Μὲς σ' τὸ καβούκι
Σιγὰ ἢ ψυχούλα του φεύγει, πετῇ.

Τῆς Ὑπαρξῆς πού εἶναι γραμμένο
Μακριὰ ἀπὸ ὅλ' αὐτὰ νὰ ζῇ,
Οὐθε μαραινέται, οὐθε πεθαίνει·
Ὅμως σὺ χεῖλ' ἔχεις
Χαράς χαμόγελο πὰ δὲν ἀνθεῖ...

Γέρεια τοῦ Πόνου

ΣΤΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟ

Στὸν ἐξάδελφό μου Χ. Κ. Παπ' Ταξιδεύω μὲ τὸ σιδηρόδρομο,
γιὰ νὰ πάω σὲ μιὰ πόλιν ὅπου
μένει μιὰ θεία μου, νὰ καθίσω
κεῖ μερικὲς ἡμέρες μὲ τὰ ξαδέρ-
φια μου... τὰ ξαδέρφια μου, πού
δὲν τὰ γνωρίζω, πού πρῶτῃ φορὰ
θὰ τὰ δῶ. Τὸ ταξίδι εἶναι μα-
κρινὸ κι' ἐγὼ, μὴ ἔχοντας τί νὰ
κάμω, ἀκινητοποιημένος σὲ πα-
ράθυρο, βλέπω τίς τοποθεσίες
πού ξετυλίγονται μπρὸς μου σάν
σὲ κινηματογράφο. Ἄλλες εἶναι
καὶ ξερόκαμποι, ὅπου δὲν βλέ-
πεις παρά δῶ καὶ κεῖ κἀνα χω-
ράφι μὲ κίτρινα κίτρινα ὄρεα, τὰ
στάδια του, καὶ λίγους χωριάτες
νὰ τὸ θερίζουν κάτω ἀπ' τὸν ἥλιο
πού τοὺς καίει· καὶ οὐτε δένδρο
οὔτε κἀν χαμόδενδρο. Ἄλλες
εἶναι ὠραῖες γραφικὲς τοποθεσίες,
μιὰ μάλιστα πολὺ ὠραία: δένδρα,
κι' ἀνάμεσα στὰ δένδρα ἕνα χω-
ριδάκι, χτισμένο πάνω σ' ἕνα πέ-
τρινο λοφίσκο καὶ ἄγριο, πού
γύρω του ἀπλώνεται τὸ ὠραϊό-
τατο δασάκι. Σιγὰ-σιγὰ δὲν βλέπω
πιά ὅ, τι περνάει μπρὸς μου, ἀλλὰ
σὴν ἴδια δέσῃ σκέπτομαι τοὺς
γονεῖς μου, τὰ δέλεαρά μου, τὸ σπῆ-
τι μου, πού τὰ ἀφήσα πίσω, καὶ πο-
νῶ, μοῦρχειται νὰ κλάω, σάν νὰ
πρόκειται νὰ μὴ τοὺς ξαναδῶ, ἐνῶ
δὲν εἶμαι ἐτοιμὰ ζομνοῦνα νὰ φύγω, τί
χαρὰ εἶχα!

... Εἶμαι τώρα εἰκοσι μέρες
στης θείας μου, πρέπει πιά νὰ
φύγω, πόνεσα τοὺς δικούς μου...
Τὶ ὠραία μου πού πέρασα στης
θείας μου! Τὶ καλὰ ξαδερφάνια
πούμα καὶ δὲν τόξερα! Τὶ τρέλλες,
ἀληθεῖα, πού κανίμε μαζί!

Τώρα πρέπει νὰ φύγω, πόνεσα
κίς... Ἐτοιμάζομαι λοιπόν,
ἀποχωρεῖται καὶ φεύγω. Στὸ σιδη-
ρόδρομο ἐπιναυλιόμουνται τὰ
ἴδια, δηλαδὴ ἐν ᾧ κοιτάζω ἔξω,
ἀφαιροῦμαι καὶ σκέπτομαι ὅχι
ὅμως τώρα τὸ σπῆτι μου πού πη-
γαίνω, ἀλλὰ τὰ ξαδέρφια μου
πού ἀφήσα. Πόσο τὰγάπησα γιὰ
λίγες μέρες! Πόσο θὰ ἤθελα νὰ
ἔμενα ἀκόμη μαζί τους! Ναι,
ἀλλὰ πού ὕστερα θὰ πονέσω καὶ
θὰ θέλω καὶ τοὺς δικούς μου νὰ
ἔχω κοντά μου;...

ΓΟΗΓΟΡΙΟΣ Δ' Ε'

ΜΑΤΑΙΟΣ ΚΟΠΟΣ

«Ἐνα μικρὸ παιδάκι, γονατι-
σμένο στὴ μέση διὰ βράχων, πάνω
σ' ἕνα βουνό, προσπαθοῦσε μὲ τὰ
μικρὰ χεράκια του νὰ φράξῃ
πέτρες τῆς τρύπα, ὅπ' ὅπου ἔβγαίνε
μιὰ μικρὴ φλύαση πηγῆ.

Μὰ τοῦ κάκου! Ὅσο κι' ἂν
πολεμοῦσε νὰ φράξῃ τὴν πηγὴ,
πάντα τὸ διάφανο νερὸ τῆς, σπρώ-
χνοντας τίς μικρὲς πετρίτσες, κυ-
λοῦσε γρήγορα μ' ἕνα κελάρισμα
κοροϊδευτικόν:

— Πλὴκ πλὰκ! πλὴκ πλὰκ!...
Ἀμυαλό μικρὸ παιδάκι, πού θέ-
λεις νὰ μὲ φράξῃς, ἐγὼ πάντα θὰ
τρέχω, θὰ τρέχω, θὰ τρέχω ἀδιά-
κοπα. Θὰ γίνω ἕνα μικρὸ οὐράκι,
θὰ περάσω ἀπ' τὰ καταπράσινα
λίβαδια, καὶ τὰ στυγερὰ μαλλὰ ἀγ-
νάκια σὲ μένα θὰ σβύσουν τὴ δι-
ψα τους. Κι' ἐγὼ θὰ τρέχω, τρα-
γουδώντας τὸ πιὸ τρελλό μου τρα-
γούδι, θὰ συναντηθῶ μὲ ἄλλους
ἀδελφούς μου, καὶ θὰ γίνω ἕνα
μεγάλον ποτάμι πλατὺ. Θὰ περάσω
ἀπὸ χῶρες πολλὰς καὶ σὲ τέλος,
χωρὶς κανεὶς νὰ μπορῇ νὰ μὲ στα-
ματήσῃ, θὰ χυθῶ στὴν ἀπέραντη
γαλανὴ θάλασσα... Ἀμυαλό παι-
δάκι, τοῦ κάκου προσπαθεῖς νὰ μὲ
φράξῃς, ἐγὼ πάντα θὰ τρέχω ἐμ-
πρός!...

ΘΥΜΟΥΜΑΙ...

Θυμοῦμαι πὺς μιὰ φορὰ, ἀνε-
βαίνοντας τὴ ραχὴ ἑνὸς βουνού,
μικρὸ παιδί, ἀπὸ γιδοῖς μονοπά-
τι, ἔξερε σ' ἕνα μέρος πού ἦταν
ἀραδιαστὰ μεγάλες σπηλιές. Κα-
ταχάρηκα κι' ἀρχισα νὰ τίς φέ-
ρνω γύρω, πετώντας τοὺς κι' ἀπὸ-
να ἂ! ἢ ἕνα λόγο γλυκὺ κι' ἡτυ-
χο, ἢ ἕνα καθυαυτὸ σκούξιμο, πού
οἱ σπηλιές μου τὰ ξαναγυρίζαν.

Ἐτοῖ ἀκούσα γλυκομιλήματα
καὶ φοβερὲς κραυγές. Μὰ πὺς
πολλὰς κραυγές, γιατί κραυγὲς
ἔβγαζε τὸ συχνότερο. Πρῶτα γιατί
ἔτσι ἐδιώγα τὸ φόβο πού πῆγαί-
νε νὰ μὲ πιάσῃ, κι' ἔπειτα γιατί
εἶχα τὴν ιδέα, πὺς ἔτσι ἔπρεπε
νὰ μιλάω σὲ μιὰ σπηλιά. Δὲν ἦταν
ἐδῶ τὸ ἥσυχον κι' ἀκίνδυνον πη-
γάδι τῆς αὐλῆς τοῦ σπιτιοῦ μου.
Κι' ἀκόμη γιατί δὲν ἤθελα νὰ
φανῶ σὲ δράκον τῆς σπηλιάς, πού
βέβαια μ' ἔβλεπε ἀπ' τὴ βάρη
του, πὺς τὸν σιαχόμουντα...

Κι' ἐτοῖ σκεπτομένο, — ναι, τὸ
θυμοῦμαι, τὰ θυμοῦμαι ὅλ'
αὐτὰ, — περνοῦσα σ' ἄλλη σπηλιά...
Ἀγγελος Φιδιτὸς

ΓΕΡΟΝΤΑΣ ΟΔΟΠΟΡΟΣ

Κεῖ-πάνω, στὸ ψηλὸ χαλκόμυρο

ἴσρος,
σὲ μονοπάτι ἀπότομο, ἀνηφορικόν,
ἀνέβαινε ἀργὰ γέροντας ὁδοιπόρος
μὲ βῆμα τρεμάμενο, βαρὺ, ἀσθε-
νικόν.

Κρεμότανε στὸν ὦμο του κουρε-

[λισμένο

ἕνα δισάκι· καὶ στὰ χεῖρα του

[κρατοῦσε

χοντρὸ ραβδί, ἀπὸ χαμόδεντρο

[σκαμμένο·

ἔς αὐτὸ τὸ γερικὸ του σῶμα ἀκ-

[κουμποῦσε.

Μακρὺς, κουραστικὸς γι' αὐτὸν ὁ

[δρόμος·

ἀπόστασε, ἐπτάθῃ καὶ σκουπίζει

τὸ ἰδρωμένο μέτωπό του, ὅμως

σὲ λίγο τὸ δρόμο πάλι ξαναρχίζει.

Τὸν ἔκαιγαν τοῦ ἡλίου οἱ ἀχτίνες,

μ' ἀνάπνεε τῶν βουνολοιδωδῶν

[τὸ μῦρο·

θερμοὶ καλοκαιριάτικοι· ναι μὴνες

καὶ δέντρο πουθενὰ δὲ φαίνεται

[τριγύρω.

Μὰ ὁ ἥλιος, βσιλεύοντας τὸ δει-

[λινό,

τοῦ γέροντα ὁδοιπόρου, πῶχει φτὰ-

[σει

ἀπάνω στὴ βουνοκορφή, στεφάνι

[φωτεινὸν

μὲ τίς χρυσὲς ἀχτίνες του ἔχει

[φκιάσει.

Ἀννίβας

ΑΥΤΟΓΥΙΑΤΙΚΕΣ ΝΥΧΤΕΣ

ΞΥΠΝΗΜΑ ΣΕ ΦΡΙΚΗ

Βραχνιασμένα τὰ βατράχια, ἔπα-
ψαν νὰ φωνάζουν σὲ βάλτο καὶ
τὰ κοκόρια, πού διαλαλοῦσαν τὸ
φεγγαριὸν τὴν αὐγὴν, παίρνωντάς
τὴν γι' αὐγὴν, σάπιασαν.

Ξαφνιασμένος ἀπ' τὴ σιγῇ, ξύ-
πνησα στὸν ξηρὸν πύργο, σήκωσα
τὰ παραπετάσματα καὶ κοιτάξα
ἔξω ἀπ' τὰ μεγάλα κρύσταλλα.

Κι' εἶδα τὸ φεγγάρι κατὰ χλωμο
νὰ κυλᾷ στὸν μαῦρον αἰθέρα, ἀνά-
μεσα σὲ σταχτὰ σύννεφα, μόνον,
ξηρὸν. Ὅλα γύρω, γῆ καὶ οὐρα-
νός, κοιμοῦνται· λίγα ἀστέρια μισά-
νοιγαν σὰ γλωμὰ μάτια νυσταγ-
μένα· τρεῖς πυγολαμπίδες γυάλιζαν
κάτω στὴ γῆ. Κακόμοιρο φεγγάρι!

Πόσο τὸ λυπούμουν! Αὐτὸ κι'
ἐγὼ εἴμεθα μόνον ξυπνητοί. Μ'
αὐτὸ ἔτρεχε μένος στὸν αἰθέρα κι'
ἐγὼ τὸ κοιτάξα ἀπ' τὰ κρύσταλλα.

Στὸ φῶς του ἔβλεπα μικρὰ τὸ
βάλτο σκοτεινόν, καὶ τὸ κατέτσι,—
ὅλα βουβά.

Μὰ ξάφνου βλέπω ἕνα κόκορα
ν' ἀνέβαινι στὸ μακρὸ δοκάρι καί,
στημένος σὲ πύον πόδι, σάν ἱππότης
τῆς νύχτας, ἀρχίζει νὰ κράξῃ κι-
κρῖκου στὸ γλωμὸ φεγγάρι. Ἀμέ-
σως τὰ βατράχια πού ξεβράχνια-
σαν λίγος, ἀρχισαν πάλι τίς μυ-
σηριακὲς τοὺς φωνές. Δὲν λυ-

πόμουν πιά τὸ φεγγάρι· μοῦ φά-
νηκε πὺς ξεχλόμιασε, πὺς κοκ-
κίνισε λίγο... Καὶ νὰ ἕνα σμήνος
ἀσπρά νυκτοπούλα, πού κοιμοῦν-
ταν στὶς τρύπες τοῦ ἔρημου πύ-
ργου, ὁρμούν κραχτιάρικα πρὸς τὸ
φεγγάρι. Δὲν θὰ κυλᾷ πιά μόνον
στὸν μαῦρον αἰθέρα.

Ἐτοιμάσμενος τότε κι' ἐγὼ,
φεύγω ἀπ' τὰ μεγάλα κρύσταλλα,
κατεβάζω τὰ παραπετάσματα καὶ
ξαγακιοῦμαι στὸν ξηρὸν πύργο.

Σελίος

ΜΕΛΕΤΗ

Κάποιος φίλος μου εἶχ' ἔλθε
μιὰ μέρα σπῆτι, γιὰ νὰ διαβάσουμε.
Κλειστήκαμε στὴν κἀμαρά μου
καὶ πήραμε ἕνα βιβλίον, τὸ ἀκρι-
βῶς δὲ θυμοῦμαι, γιατί... δὲν
προφθάσαμε κἀν νὰ τὸ ἀνοίξουμε.

... «Εἰ Νίκο θάλῃς πιστεῦω
στὸ τέγγυς αὐριό εἰ;» — «Βέβαια».
— «Νὰ δῇς κατὰ καινούργιες μπά-
λες πού ἀγόρασα: γιὰ διές, νά-
τες». Τοῦ τίς ἔδειξα. «Χρὶ
ὠραίες. Πού εἰν' ἡ ρακέτα σου;»

— «Μεσ' στὴν τραπέζια· δὲν πάω
ὅμως γιὰ τὴ φέριον, γιατί θὰ ἔ-
πνῃσω τὸν μπαμπά.»

Σὲ λίγο, μᾶς βλέπεις καὶ τοὺς
δύο μὲ μιὰ παντούφλα στὸ... χέρι
παίξαμε τέγγυς!!!

Μὲ μιὰ ρακέττα (ἡπαντοφλιά),
ἡ μπάλα πετιέται πάνω στὴν κου-
νουπιέρα τοῦ κρεβατιοῦ μου. Ὁ
τολμηρὸς φίλος μου δὲ χάνει και-
ρό· μιὰ καὶ δύο πάνω στὴν κουνου-
πιέρα. Μὰ κι' γὼ ἀνέβηκα ἀπ' τὸ
ντουλάπι, γιὰ νὰ πάρω πιδὸ μπρὸς
τὴ μπάλα...

Ἐξάφν' ἀνοίγει ἡ πόρτα καὶ

φαίνεται ὁ... μπαμπᾶς!!!

Βλέποντάς μας σκαρφαλωμέ-
νους σάν κατσίκια σὲ κρεβ-
βάτι, μὲ τίς παντούφλες στὸ... χέρι.
«Βρε ἀθεόφοβο! αὐτὴ ναι ἡ με-
λέτη; γοῆγορα κάτω!...

Ἐβαλε τὸ χέρι μου (ὅχι βέβαια

μὲ τὴν παντούφλα!) σὲ κεφάλι

καὶ σκέφθηκα. «Ἄ! νὰ πάρῃ ἡ

ὀργὴ! ἐγὼ ἤθελα νὰ πάρω τὴ ρα-
κέττα ἀπ' τὴν τραπέζια καὶ δὲν

πῆγα, γιὰ νὰ μὴ ξυπνίσω

τὸ μπαμπά. Κι' ἐκεῖνος ἦταν ξυ-
πνός. Ἀχ νὰ τώξερα!...

Νεῖλος

ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΠΝΕΥΜΑ

Στὸ Σχολεῖο:

— Πού ἐνίκησε ὁ Λεωνίδας

τοὺς Πέρσας;

— Στὴ σελίδα 38, δάσκαλε!

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Ἀεράκι τῆς Πόλης

Τὸ βράδυ, πού δὲν εἶχαμε

στοὺς δρόμους διδόν φῶτα,

— Γιατ' οἱ ἐργάτες δώσανε

γιὰ τοὺς μισθοὺς τοὺς νύκτα,

— Ὁ Ξεπνομένος Λόρδος μας,

γυροῦντας γιὰ τὸ σπῆτι,

Σκουνοφύληκε, ξαπλώθηκε

καὶ κτύπησε τὴ μύτη.

Καὶ μὲ θυμὸ, τὸν οὐρανὸ

ρωτάει καὶ τὴ γῆ:

— Γιατὶ καὶ σὺ αὐτοκίνητα

τὸ φῶς δὲν ἀπεργεῖ;

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Νύσος Ἄνου

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ Συνδρομη-
ταί, τῶν ὁποίων ἔλθεν ἡδη ἡ
συνδρομή, νὰ σπεύσουν γιὰ τὴν ἀνα-
νέωσιν. Εἰς τοιαύτας περιστά-
σεις καμμία καθυστέρησις δὲν
ἐπιτρέπεται, διότι δυσχεραίνει τὸ
ἔργον μας.

Οἱ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Κύπρῳ
Συνδρομηταί ἡμποροῦν νὰ στεί-
λουν τὸ ἀντίτιμον μέσον Τραπε-
ζῆς Ἀθηνῶν ἢ Τραπεζῆς τῆς
Ἀνατολῆς διὰ διατακτικῆς τῶν
ἐκεῖ ὑποκαταστημάτων τῶν.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ 'ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,
'Αθήναι, 23 Φεβρουαρίου 1921

ΚΑΛΗ σας Ἀποκρά, ἀγαπητὰ μου
παιδιά, καὶ καλὴ σας Σαρακοστή!...
Μεθαῖριο τελειώνουν τὰ γλέντια, οἱ
διασκεδάσεις κι' ἀρχίζει πάλι τὸ σχο-
λεῖο, ἡ μελέτη, ἡ ἐργασία. Αὐτὸ τὸ
διάστημα, ὅμως τὸ Πάσχα, εἶναι τὸ σπου-
δαίτερον γιὰ τὸ μαθητὴ, γιατί ἀποτε-
λεῖται ὅλο σχεδὸν ἀπὸ ἐργασίας ἡμέ-
ρες καὶ τὰ μαθήματα γίνονται πύ-
τακτικά, πιδὸ σόντονα. Ἐτσι μπορεῖ κανεὶς
νὰ κρατῇ τὴ συνέχεια, πού εἶναι τὸ
πάν.

Ὅλοι οἱ καλοὶ μαθηταὶ ἐπωρε-
λοῦνται ἀπὸ τὴ Σαρακοστή, γιὰ νὰ να-
πηράνουν τίς ἐλλείψεις τοὺς καὶ νὰ
δυναμώσουν καλὰ γιὰ τίς ἐξετάσεις. Κι'
ὅποιος ἐργάζεται καλὰ τὴ Σαρακοστή,
κοιτάζει λιγώτερον στὶς ἐπαναλήψεις.
Αὐτὴ λοιπὸν τὴ συμβουλὴ σὰς δίνω:

Εἶναι ὁ καιρὸς τῆς ἐργασίας, — ἐργα-
σθεῖτε! Καιρὸς παντὶ πράγματι! Τὴ
Σαρακοστή νὰ μὴν ἔχετε τὸ νοῦ σας
πολὺ στὶς διασκεδάσεις. Στὸ Σχολεῖο
μόνο καὶ στὴν Ἐκκλησίαν.

Ὅσο γιὰ τὴ νηστεία, α' τὴ νάφιντε
νὰ τὴν κανονίζετε οἱ γονεῖς σας. Ἐγὼ
μερικά παιδιὰ πού ἔς α' τὸ τὸ ζήτημα
ἐνωσὺν νὰ κάνουν σὺν κεφαλῇ τους.
Μὰ κάνουν πολὺ ἄσχημα. Οἱ γ νεῖς
μόνον εἶναι σὲ θέση νὰ ἔξουν πότε
πρέπει νὰ νηστεύουν τὰ παιδιὰ καὶ πό-
τε νὰ τρών.

Μὲ τὰ χιόνια, εἶχα γράμμα κι' ἀπὸ
τὸ Χιόνι τὸ Μυτιληνῶν. Τὸ ὥρορο
πού εἶναι! Ἀκούστε ἐδῶ μερικά: «Ὁ
ἐλεγε κανεὶς πὺς ἔχεις κανένα φούρνο
καὶ ξεροφύλλεις τοὺς ἡρώες σου, τὸν
ἐνα κατόπιν τοῦ ἄλλου, καμωμένους ἀπὸ
τὴ ζύμη ἐκείνη, πού κινεῖ ἀμέσως τὸ
ἐνδιαφέρον, τὴν ἀγάπην... Ἐγὼ ἄ-
γαπῶ ἀπὸ τώρα καὶ τὸν Γιάννη σάν
τὴν Ρεμῆ. Μὰ εἶναι ἔκτακτο τὸ νε-
σοῦ μυθιστορήμα! Ἄλλὰ μήπως δὲν
τὸ μεταφράζει ὁ ἀγαπητός μου κ. Φαί-
δων; Πὺς μάρτυρον αἱ Ἐπιστολὴ πού
μὰς γράφει! Πάντα τίς διαβάζω ἀπὸ
δου-τρεῖς φορές. Νομίζεις καὶ θάκουσες
τὴν ἀλήθειαν, καὶ ὅτ' αὐτὸς ἔλεγε ὅλα
ὅσα διαβάζεις μπροστά σου! Κρύβω
γιὰ σένα μέσα μου, βαβεία, τὴν πιδὸ
μεγάλῃ ἀγάπῃ, γιατί μοῦ χαρίζεις πάν-
τα ἀληθινὰς στιγμὲς, γεμάτες χαρὰ
κι' ἐλπίσιν». — Σ' ἐλπίσιν, καλὴ
μου φίλη. Ἐξέτελεσα τίς παραγγέλ-
τες σου καὶ πολλὰ χαρῆςματα στὴν Τρεγ-
λὴ Ζωή.

Πνευματικὴ Ἐργασία, μὴν εἶσαι
τόσο υπερβολικός. Μιὰ ἀπλὴ ἐγκρισις
φρονήμων δὲν ἔπρεπε νὰ σοῦ προσέ-
βῃ ὅλη αὐτὴ τὴν ἀναστάσιον. Φύλαξε
τίς συγνήσεις σου γι' ἀργότερα, ὅταν

θὰ ἴδῃς πὺς βραβεύθηκες σὲ κανένα δια-
γωνισμό. Κι' ἐν ἄλλο θὰ σοῦ παρα-
τηρήσω: τὰ κομμάτια γιὰ τὴ Σελίδα
πρέπει νὰ μοῦ τὰ γράφῃς, ὅχι μαζί μὲ
τὸ γράμμα, ἀλλὰ σὲ ἄλλο χαρτί, τὸ κα-
θένα χωριστὰ. Ὅσο γι' αὐτὰ πού μοῦ
γ' ἀρεῖς καὶ τὴ γλώσσα, σὲ συγχαίρω
μὲ τὴν καρδιά μου.

Ἡ Ρουμπίνα Σάδση, σχολιάζοντας
τὴν Ἐπιστολὴν τοῦ κ. Φαίδωνος «Ἐ-
νας πατέρας», μοῦ γράφει αὐτὰ τὰ ὠ-
ραία «... Μοῦ ἀνέβηκαν στὰ μάτια
μου δάκρυα... Ἐντυχιμένος αὐτὸς
πού δὲν ἐνωῖωσε στὴ ζωὴ του ποτὲ τὴ
λύπη τοῦ θανάτου! Ἀλήθεια, εἰ δυνα-
τὸ πού εἶναι αὐτὸ τὸ αἶσθημα! Κἀν
τὸν ἄνθρωπον καὶ παραλῆει. Ἀλλὰ ἀργὰ
ἢ γρήγορα, ἕνα ἄλλο αἶσθημα κυριεύει
τὴν καρδιά του, καὶ αὐτὸ εἶναι ἡ χαρὰ
τῆς ζωῆς. Κι' ὁ πιδὸ δυστυχισμένος ἄν-
θρωπος, θὰ ἔλθῃ στιγμὴ πού θὰ ξεχά-
σῃ τὴ λύπη του, θὰ γελᾷ... Ἀλ-
λοῖμονος ἔς αὐτὸν πού πεῖ! Ἐκτός πιδὸ
ἂν ὁ ἄλλος κόσμος εἶναι τόσο εὐτυχι-
σμένος, τότε ἀλλᾶξεν».

Ὁ Φιλέρημος μοῦ γράφει, ὅτι ἡ
Δ ἀπλᾶς τοῦ ἀρέσει περισσότερο κι'
ὅτι αἰσθάνεται τὸν ἑαυτοῦ του ἀπὸ τέ-
λειον συνδρομητῆ, ὅχι μόνον ἀφύτου
πῆρε αὐτὸς φευδόνωμα, ἀλλὰ καὶ ἀ-
φύτου τὸν περιοδικὸν μας διεδόθη καὶ
στὸν τόπο του κι' ἄρχισεν νὰ βλεπῇ σ'
αὐτὸ καὶ φευδόνωμα γνωστὸν του. Καὶ
θέλει νὰ τοῦ ἐξηγήσῃ τὸ φαινόμενον. Μὰ
μοῦ φαίνεται ὅτι ἐξηγεῖται εὐκολώτατα.

Ἰσὶα νὰ εἶναι καὶ καλὴς μονάχος του κι'
Ἰσὶα νὰ ἔχῃ συντρόφους; Καὶ πάλι ἀπὸ
συντρόφους ξένους, ἀγνώστους, δὲν εἶναι
πάντα

πρόν, Μυστηρ. Υπνωτιστο. Ξανθήν Μουσμέ, Ανατολήν. — ο Κόκκινος Λιάβολος με Βασίλ. τ. Γέλοι., Παπαγάλο, Αθήνητο Εύζωνάκι, — ο Ανοικτόκαρδος με Ξανθήν Έλληνοπ., Τριαντάφ. τ. Απρίλη, Ωχράν Ονειροπόλ., Κατεργάρον, Κατεργαρούσαν, Μανιατοπούλαν, Τσοπανάκον, Ανεμόννη, Χαρομ κι, Παπαγάλο. — ο Καπνός με Κύκλον Αποφωτον, Αγοριοκάτικο. — η Ανατέλλουσα Αόξα με Αφελή Γυμνασιώτ., Μαγεμ. Τσοπανόπουλο, Βασίλ. τ. Γέλωτος.

Η Διάπλασις άσπάζεται τους φίλους της: **Πόδον της Ρόδου** (ευχαριστώ για τις καλές διαθέσεις, προσπάθει και θα επιτύχει) βιβλία για Προσκόπους δεν ξέρω πού πωλούνται! **Ανδροειώτης Παλλημάρι** (ευχαριστώ πολύ το Συλλογό σας για το ξ σπάθωμα διδάσκα και το καταστατικό πολύ ώρα!) **Ανθρωπον** (δεν είναι ανάγκη να στείλες άλλο, παρά αν σου έλθη καμια έμπνευση) **Νεφέλην** (Μακ. Μαντήλι σου έστειλα πολύ ώρα το γράμμα σου κι' ο Ξ. εχαρακτήθηκε πολύ μ' εκείνο που του έγραψες τελευταία) **Ποντίφηκα** (δεν έλαβα συνδρ.) **Γοργόριον Ε'** (καλή ή ιδέα σου αλλά πρέπει να γίνουν πρώτα άλλα, σπουδαιότερα) **Γιάννην** Αριάννην (από ήσουν άρρωστος, δεν πειράζει γράφε μου τώρα) **Δημ. Σ. Κόκ.** (έχει καλώς, όχι, ο Κοβ. είναι άλλος φίλος μου) **Ποίκηπα** Αλβέρτον (ευχαριστώ πολύ για το ξεσπάθωμα συμμορφώμαι) **Γοργήν** Ψαροπούλαν (για την έρώτησή σου, ή Βεατριώκη και ο Καπνός) **Διαβάρικο** Πουλι (έστειλα έννοια σου και στο ξεξ ή λαβαίνεις το φύλλο στην ή μέρα του) ε' άρρώστεις είχαν φέρει την άνωμαλία) **Δοξαράμενο Κορηκόπουλο** (ευχαριστώ για όσα γράφεις, να, θα γίνω Διαγωνισμός Πνευματικών Άσκησεων και για την Β' Έξαμηνία) **Σικωνίαν** Αύραν (έστειλα 21ον τόμον ευχαριστώ για τα καλά λόγια, έ, πώς πήγαν οι διαγωνισμοί) **Νεϊλον** (δ. κ. Φ. σ' ευχαριστώ πολύ, αλλά ή ευχή που τού άρσες, είναι «να χάρειςαι τονόμα σου» για ευχή σου, απάνω ε' αυτό σ' ά; έγραφε τότε) **Νικ. Ι. Σαλτ.** (έννοια σου, γι' αυτό μην άμφιβόλη) **Όπως** δεν άμφιβόλη και ή γω για την άγάπη σου, που θα σε κάμω ένα καλό μου συνδρομητή και φίλο) **Έλληνα** Σιγατιώτην (έχει καλώς, αλλά πρέπει να μού το γράφουν κι' εκείνοι ότι το ξεσπάθωμα είναι για το Συλλογό σας) **Γιάννην** Αηδόνην (άπλουστα, γιατί δεν έληφάνοντο τελευταία όμως πάλι, τότε σου έληφώθη—πολύ πριν λάβω το γράμμα σου, —που θα το είδες ή θα το ιδής) **Σβένιζον** (όχι, όχι, οι άρρώστεις μόνο άφσαν πίσω και την Άλληλογραφία μου και τους Διαγωνισμούς και όλα; έχετε υπομονή! πές του Φρόντου περαστικά και στις έρωτήσεις του ναί!) **Τριαντάφυλλο** τ. Απρίλη (διδάσσε τον Όδηγό, να ιδής πώς πρέπει να στέλλωνται αι λύσεις) **Πίστις-Πατρίς** (πολύ ώρα το γράμμα σου για τον αποθανόντα καθηγητήν Κ. Μπότση, δεν πειράζει που ή Άσκησις έκλειν έδημοσιευθη με το όνομά σου) **Κρουσταλλένιαν** (όχι δά! μού φαίνεται ότι κάποιο σου έδημοσιεύη) άπωσθήποτε, αϊτίας

είναι ο κλήρος, γιατί τα κομμάτια σου είναι δημοσιεύσιμα) **Έλληνα** Νικητήν (ευχαριστώ, έστάλησαν) **Λέαντρον** Στερόν (έστειλα από 19ον) **Εράτονα** (διεβδόστη) **Ηβήν** (το λάθος διορθώθη) **Φοιδόλην** (ά, μπά! δεν είσαι υποχρεωμένη να ξέρεις όλα τα φιλολογικά ψευδώνυμα!) **Σερ** Ραβεγγάρ (ευχαριστώ για το ξεσπάθωμα) **Ιωνικόν** Αστέρα (το λάθος διορθώθη) **Καπετάν** Λαπάνταν (ευχαριστώ δια την πληροφορίαν Άσκήσεις όμως τι μού στέλλεις) **Διαπλάσπουλο**, **Σαρδανάπαλον**, **Κύμα** του Αιγαίου, **Κορφατιόπουλο** κτλ. κτλ.

Μαντεϊόν των Δελφών, **Απέραντην** Γαλήνην (έλαβα, ευχαριστώ). **Βασίλεια** των Αστέρων, **Μαχάωνα**, **Αλκμήνην** (έστειλα). **Εί:** όσας έπιστολάς έλαβα μετά την 22ην Φεβρουαρίου, άπαντήσω εις τήν προσεχέ.

Έξεδόθη:

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΚΩΜΩΔΙΑ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΕΙΟΥ

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΑΧ. 2.

(Και ταχυδρομικώς δρ. 2,25)

ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Της Α' Περιόδου (1879-1893) από τους έκδοθέντας 24 τόμους υπάρχουν ακόμη μόνον οι έξης όκτώ: 5ος, 7ος, 12ος, 14ος, 18ος, 19ος, 20ος, και 21ος. **Έκαστος** τόμος **δραχ. 5**, ταχυδρομικώς δέ αποστελλόμενος **δραχ. 5,30** διά το Έσωτερικόν και **δρ. 5,60** διά το Έξωτερικόν.

Της Β' Περιόδου (1894-1920) υπάρχουν όλοι οι έκδοθέντες τόμοι, 27 εν όλω. — Έκαστος τόμος **δραχ. δρ. 16** και ραμμένος **δρ. 18**. Ταχυδρομικώς τέλη έκάστου τόμου προσθετέα εις τας άνω τιμάς: Διά το Έσωτερικόν λεπτά 50 ή **δραχ. και δρ. 1,50** ή ραμμένος, διά δέ το Έξωτερικόν **δρ. 1,50** είτε άρραφός είτε ραμμένος

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ", ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΡΠΝΑ ΚΑΙ ΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Ο Άγγελος της Αγάπης (με 60 εικόνες) **δρ. 8** και ταχυδρομ. **δρ. 9**. **Τό Όθμα του Φθόνου** (με 20 εικόνες) **δρ. 6** και ταχυδρομ. **6,50**. **Η Μούσα των Παιδών** (πoυήματα) **δραχ. 3** και ταχυδρομ. **3,30**. **Παιδιών Πνεύμα** (3 τομίδια) έκαστον **δρ. 0,50** και ταχυδρομ. **0,55**. **Πρόας δ Νικίου** (με 24 εικόνες) **δρ. 6** και ταχυδρομ. **δρ. 6,50**. **Ο Πυρρειοπώλης** (με 24 εικόνες) **δρ. 6** και ταχυδρομ. **δρ. 6,50**. **Υπέρ Πατρίδος** (με 24 εικόνες) **δρ. 6** και ταχυδρομ. **δρ. 6,50**.

Το πρώιτον καθήκον του καλού συνδρομητού είναι ή έγκαιρος ανανέωσις της συνδρομής του.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Συνέχεια του 193ου Διαγωνισμού λύσεων Δεκεμβρίου-Φεβρουαρίου ΑΙ λύσεις δεκταί μέχρι της 27ης Απριλίου, αλλά και πέραν της προθεσμίας ταύτης έφ' όσον δεν θα έχουν ακόμη δημοσιευθή, όπως και των προηγουμένων φύλλων]

188. Δεξιόγραφος Λογ. παικτικός

Έκτυπησα τή λα
Μονάχα μία φορά,
Κι' άκούσθηκε μία πόλη
Πού την γνωρίζουν όλοι.
Έστάλη υπό τ. Άνθιου. Άνοίξ ως

189. Συλλαβόγραφος

Δυνητικό με άγριμ
Ό λύτης αν ένόςτη
Ευδοκιστό κι' ώρατο
Κάτι θα φανερώση.
Έστάλη υπό του Ταπεινωμ. Μενεξέ

190. Μεταγραμματισμός

Άρχαίος του Άργους Βασιλέας,
Όταν άλλάξη το λαμό,
Θά γίνη πρόσωπο, για μās,
Συνδρομητός κι' άγοραστάς,
Πολύ-πολύ άγαπητό.

Έστάλη υπό του Όλυμπιονίκου

191. Αναγραμματισμός μετά Μεταγραμματισμού

Άπ' τα έπτα μυστήρια,
Κάποιο τανακατόνω
Και σε μαγεύεις μπλέκουμαι...
Άλλά για να γλυτώνω,
Τού άλλάξω το κεφάλι του
Και στη στιγμή...παχώνω!

Έστάλη υπό της Φαληρικής Αύρας

192. Δυκτιωτόν

* * * * * = Κράτος Βαλκανικ.
* * * * * = Πόλις Ιταλική
* * * * * = Χημ. Στοιχείον
* * * * * = Ρήμα.

Και καθέτως τα ίδια.

Έστάλη από το Τσακινάκι τ. Κοζάνης

193-197. Μαγικήν Γράμμα

Τή άνταλλαγή ενός γράμματος έκάστης των κάτωθι λέξεων δι' ενός άλλου, πάντοτε του αυτού, να σχηματισθούν άνευ αναγραμματισμού άλλα: τóσαι λέξεις:

μίσος, τίς, Σύρος, λήξις, θύμα.

Έστάλη υπό του Στεφάνου τ. Δόξης

198. Αριθμητικόν Παίγνιον

Μεταξύ των αριθμών, των όποιων ή θέσις δεν θα μεταβληθί, να παρενθεθούν τα σημεία ούτως, ώστε το εξαχόμενον των πράξεων που θα σημειωθούν, να είναι: μηδέν, 3, 10, 7, 14, 9, 5, 11, + + = - X = 0

Έστάλη από το Τραγούδι τ. Ενώσεως

199. Ποικίλη Αρραστήξις

Το πρώτον γράμμα της πρώης των κάτωθι ζητημάτων λέξεων, το δεύτερον της δευτέρας, το τρίτον της τρίτης και ούτω καθέξής, αποτελούν νήσον της Έλλάδος,

1, Πέρσης βασιλεύς, 2, Άρχαίος

θεός, 3, Άρχαίος ποιητής, 4, Έλληνας

λογογράφος, 5, Οάλασσα της Ευρώπης,

Έστάλη υπό τ. Ενόδεον Κωνολεύκου

200. Φωνηενδόλιον

Στρεβς - στρεβ - δγς - κ - π - σ - λ - κ

Έστάλη υπό του Κύματος τ. Αιγαίου

201. Γεῖφος

Ήχω	Σχη			
λ όπα	1			
	1	1	ζήν	μαθ
		ριζ		
	1	1		

Έστάλη υπό του Θρόλου

Διά τους Γαλλομαθείς

202. Inscription

U A J T S
N M D R E
B A U E N
1 J S P T
E N F A I

Έστάλη υπό του Ίζο ντ. Όρ

203. Sans consonnes

eee - ieu

Έσ. πη υπό του Ταλ

ΛΥΣΕΙΣ

των Πνευμ. Άσκήσ. του φύλλου δ

708. Μικάδος (μτ, κάδος) — 709.

Σάρα (σά, Ρά) — 710. Σάμος-Γάμος

— 711. Τη καρπούζι.

712. Ν 713. Σταφύ

ΠΑΝ (Κώστα, Φί

ΟΙΝΟΣ (Αίπες...) — 714

ΟΡΑΤΙΟΣ Αίπες...

ΑΣΚΑΝΗΠΙΟΣ Τρίαινα (τρίαι

α=τρί+ένα=τρίαινα.) — 715. ΘΑΛΑΣΣΑ

ΣΑ (Θωμάς, Πάρος, Βέλγιον, Καλ

μαί, Τάρας, Κρόνος, Δήμητρα.)

716. Πέρας επιτέλει μή άποδεικνύω

— 717. Φύγει τα περριτά έξοδα (φ

-γετα περί τά - έξώ - δά.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΚΑ'—85]

Νύμφη τού **Δάσου**, δέχουμαι κα περιμένο γράμμα σου μέσον Διαπλάσεως.

Τριαντάφυλλο τ. **Απερ**

[ΚΑ'—86]

Ωχρά **Όνειροπόλος**, δι' ευγενικ

σας πρόταση σās ευχαριστώ.

Διαπλάσπουλο

[ΚΑ'—87]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΕΛΠΙΣ»

Ιδρύθη έν Καίρω ή σύλλογος «ΕΛ ΠΙΣ» με σκοπόν την διάδοσιν τή Διαπλάσεως. Γενόμενών άρχαιρεσιών εξέλεγαν:

Πρόεδρος: **Άνδρειώμενο Παλ**

ληκόσι, Αντιπρόεδρος: **Γλυκειά Δ**

σις, Γραμματεύς: **Ραδάμανθους**, Τ

μίας: **Τσοπανόπουλο** του 21, Σύμ

βουλοι: **Μελαγχολικός Ξεντεμέ**

νος, **Οράτιος Κόκλης**, **Καταρά**

κης του **Νιαγάρα**.

ΨΗΦΙΣΑΤΕ ΟΛΟΙ ΤΑ ΨΕΥΔΩΝΥΜΑ ΜΑΣ

[ΚΑ'—88]

Κυανόλευκος. — Έκ των άποτελε

μάτων του διαγωνισμού, ή κ. Κ

Κωνσταντινίδης έλαβεν ως βραβεύ

μιαν φωτογραφικήν μηχανήν.

Κ. Πολίτης, **Κυανός Βόσπορος**

[ΚΑ'—89]

ΦΙΛΑΡΕΤΙΚΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ «ΑΝΘΩΝΑΣ»

Αποτελέσματα Δου Διηγηματικού Δια

γωνισμού:

Βραβεύο: **Ι.Κ.Κ.**—Δος Έπαινος

Μανώλης Καστρίτης, **Δροσσοστα**

λίδα.—Βος **Πύργος Φλόγας**, **Γαλά**

ζιος Οδρανός.

Ζητούμε διευθύνσεις όλων, που

έστειλαν έργα. Θα τους σταλή ξεχω

ριστή κρίση.